

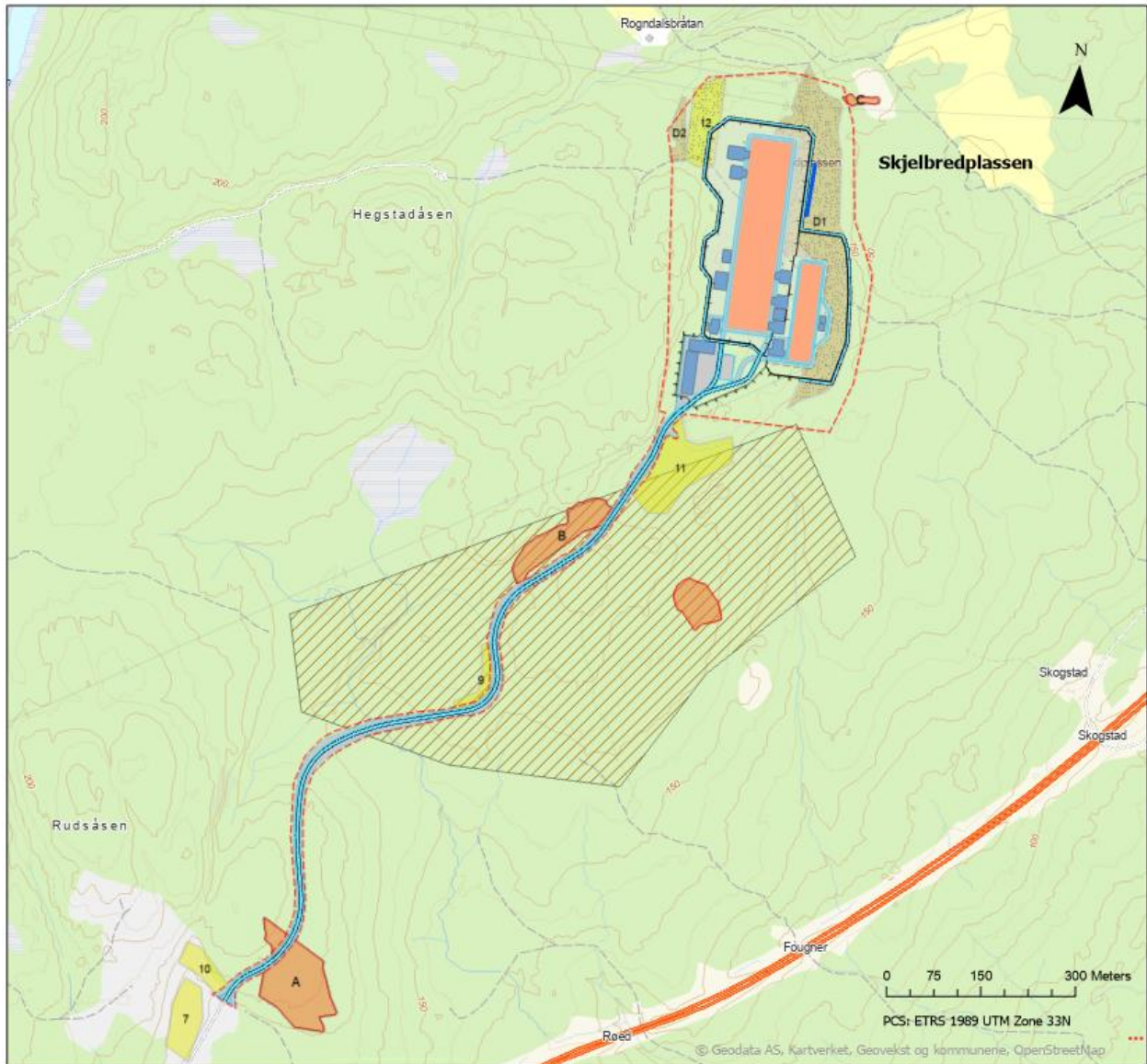
Detaljplan

Eiker transformatorstasjon

Bygging av ny transformatorstasjon og adkomstvei
Øvre Eiker kommune, Buskerud fylke

Mai 2026

Figur 1: Kartutsnitt av oversiktskart over planlagte tiltak. Komplette kart med tegnforklaring følger i vedlegg 1 og 2.

Innhold

1	Innledning	6
1.1	Beskrivelse av prosjektet	6
1.1.1	Presentasjon av saken	6
1.1.2	Bakgrunn for saken	7
1.1.3	Detaljplanens formål og virkeområde.....	8
1.1.4	Fremdriftsplan	8
1.2	Anlegget, konsesjonæren og organisering.....	9
1.3	Eiendomsforhold	10
2	Oppfølging av konsesjonen.....	11
2.1	Anleggskonsesjon.....	11
2.1.1	Gjennomgang av konsesjonsvilkår og styrende forutsetninger	12
2.2	Krav til involvering	14
3	Endringer etter konsesjonsvedtaket	15
3.1	Endringer som kan behandles gjennom detaljplanen	15
4	Kunnskapsgrunnlag og krav etter annet lovverk	16
4.1	Oppdatert kunnskapsgrunnlag	16
4.2	Krav etter annet lovverk.....	16
4.2.1	Forurensingsloven	16
4.2.2	Kulturminneloven	16
4.2.3	Naturmangfoldloven.....	17
4.2.4	Jordlova	18
4.2.5	Vegloven	18
4.2.6	Luftfartsloven	19
4.2.7	Motorferdselloven	19
4.2.8	Vannressursloven og lakse- og innlandsfiskloven.....	19
4.3	Krav til sikring	19
5	Beskrivelse av anlegget	19
5.1	Arealbruk	19
5.2	Anleggsdeler og permanente tiltak.....	21
5.2.1	Stasjonsanlegget.....	21
5.2.2	Adkomstvei	23
5.2.3	Vann og avløp.....	24
5.2.4	Masselagre og terrengbearbeiding	25

6	Beskrivelse av anleggsarbeidet	25
6.1	Terrenginngrep.....	25
6.1.1	Stasjonsområdet	25
6.1.2	Adkomstvei og permanente veier	26
6.1.3	Skogrydding	26
6.1.4	Riggplasser og masselager	27
6.1.5	Terrengtransport.....	29
6.1.6	Anleggsveier.....	29
6.1.7	Bruk av helikopter	29
6.1.8	Håndtering av overflatevann og avrenning	29
6.1.9	Omdisponering av dyrka mark eller dyrkbar jord	30
6.2	Istandsetting	30
6.2.1	Tilbakeføring til opprinnelig stand	30
6.2.2	Naturlig revegetering.....	31
6.3	Avbøtende tiltak / restriksjoner	31
6.3.1	Fremmede arter	31
6.3.2	Beitedyr og vilt.....	32
6.3.3	Støv	32
6.3.4	Støy	33
6.3.5	Klima og miljøkrav	36
6.4	Forurensning og avfall	36
6.4.1	Forurensning.....	36
6.4.2	Avfall	36
7	Føringer for driftsfasen og internkontroll	37
7.1	Føringer for driftsfasen	37
7.2	Internkontroll for krav til landskap og miljø	37
8	Vedlegg	38

1 Innledning

1.1 Beskrivelse av prosjektet

1.1.1 Presentasjon av saken

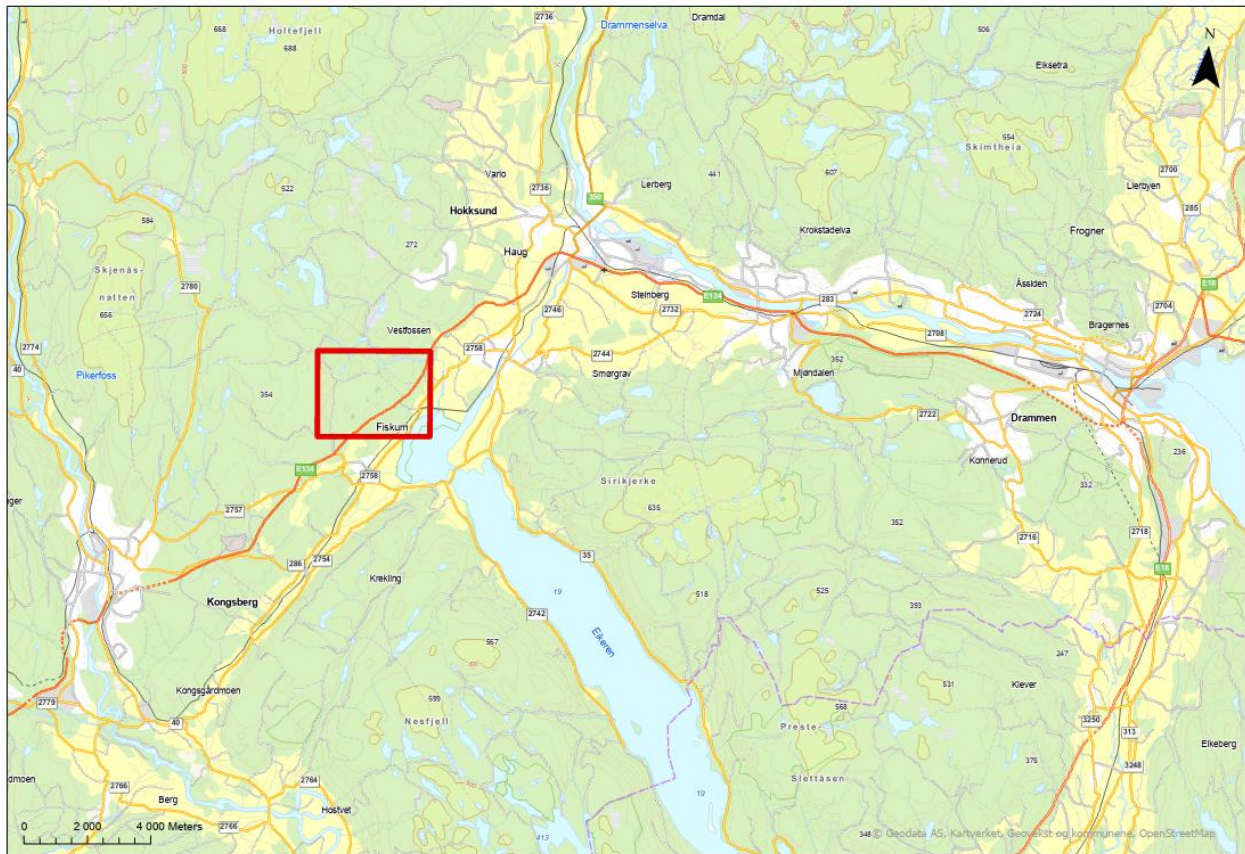
Statnett SF (Statnett) og Glitre Nett AS (Glitre Nett) har fått konsesjon til å bygge Eiker transformatorstasjon ved Skjelbredplassen i Øvre Eiker kommune, rundt 2,5 km vest for dagens Flesaker transformatorstasjon.

Eiker transformatorstasjon skal erstatte dagens Flesaker transformatorstasjon, som ble satt i drift i 1928 og ikke lenger har tilstrekkelig areal eller tekniske forutsetninger for å bygges om til 420 kV-anlegg. Eiker transformatorstasjon skal være et framtidrettet anlegg med kapasitet for økt forbruk og videre spenningsoppgradering av nettet i regionen. Transformatorstasjonen samler både Statnett og Glitre Nett sine anlegg. Glitre Nett skal fortsette å drifte sitt 66 kV-anlegg ved Flesaker transformatorstasjon i påvente av spenningsoppgradering, anlegget vil på sikt bli erstattet av Eiker transformatorstasjon.

Tiltaket omfatter et nytt stasjonsområde på omtrent 100 000 m², med et indre, inngjerdet stasjonsareal på rundt 60 000 m² for Statnett sitt anlegg og et eget inngjerdet stasjonsareal på rundt 23 300 m² for Glitre Nett sitt anlegg. Stasjonen vil bestå av utendørs luftisolert koblingsanlegg med spenning 420 kV eller lavere, flere transformatorer med øvre spenning 420 kV eller lavere, samt bygninger for kontroll-, drift- og beredskapsfunksjoner

Tiltaket omfatter også etablering av en ny permanent adkomstvei på ca. 1,5 km fra Fiskumparken næringsområde i sør.

Statnett og Glitre Nett har fått flere anleggskonsesjoner, som blant annet omfatter omlegging av flere kraftledninger inn til stasjonen, både på 132 kV, 300 kV og 420 kV nivå, og rivning av Statnetts 300 kV-anlegg ved dagens Flesaker transformatorstasjon. Denne detaljplanen omfatter kun Eiker transformatorstasjon og adkomstveien til stasjonen, og dekker både Statnett og Glitre Nett sine anlegg. For ledningsarbeidet og rivning av Statnett sitt anlegg i eksisterende Flesaker transformatorstasjon vil det bli utarbeidet egne detaljplaner.

Figur 2: Oversiktskart over tiltaksområdets plassering i regionen. (Koordinatsystem ETRS89 UTM Zone 33N).

1.1.2 Bakgrunn for saken

Bakgrunnen for prosjektet er et dokumentert behov for å forsterke kraftsystemet mellom Sør- og Østlandet. Dagens Flesaker transformatorstasjon er et sentralt knutepunkt i transmisjonsnettet, men er teknisk utdatert og utilstrekkelig i størrelse for å håndtere videre utvikling av nettet. Statnett vurderer at spenningsoppgradering til 420 kV og økt transformeringskapasitet mellom transmisjonsnettet og regionalnettet er nødvendig for å håndtere forventet forbruksøkning og sikre god leveringssikkerhet i området. Tiltaket inngår i en større regional nettplassering for Sørøst-Norge, hvor flere ledninger og stasjoner må oppgraderes for å redusere flaskehals og prisområdeforskjeller.

Konsesjonssøknad for Eiker transformatorstasjon, med tilhørende adkomstvei, nye ledningsforbindelser mellom Flesaker og Eiker, omlegging av Statnetts og Glitre Netts sine ledninger, midlertidige og permanente hjelpeanlegg, samt rivning av Statnetts anlegg på Flesaker samt ledninger, ble sendt til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i februar 2023, revidert og sendt på høring i mars 2024, og høringsuttalelser ble mottatt fra blant annet Statsforvalteren, kommune, grunneiere og flere ulike organisasjoner. Det kom særlig innspill knyttet til fugl, naturmangfold, jordbruk, adkomstvei og kulturminner.

NVE tildelte Statnett og Glitre Nett anleggskonsesjoner til å bygge, eie og drive Eiker transformatorstasjon og omlegging av ledninger 26.08.2025. Etter vedtaket ble det fra Statnett og Glitre Nett fremmet klage på deler av vilkårene. Innsigelsen fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus knyttet til Fiskumvannet naturreservat og ledningstraseen ble ikke trukket. NVE tok ikke klagen til følge og oversendte saken til Energidepartementet for endelig avgjørelse den 01.10.2025. Energidepartementet behandlet klagen og kom

med et endelig vedtak 27.04.2026 hvor innsigelsen delvis ble tatt til følge, de to første kulepunktene i vilkår 11 "Fugl" ble presisert og det ble lagt til et ekstra kulepunkt om gjennomføring av fugleovervåking relatert til kollisjon mellom fugl og kraftledninger.

I begrunnelsen for vedtaket understreker NVE at tiltaket er nødvendig for å legge til rette for økt overføringskapasitet mellom regioner og for å møte samfunnets behov for en stabil og tilstrekkelig kraftforsyning. Det legges også vekt på at dagens Flesaker transformatorstasjon ikke kan bygges om i samsvar med fremtidige tekniske krav og at ny lokalisering gir en mer rasjonell utvikling av nettet.

1.1.3 Detaljplanens formål og virkeområde

Detaljplanen beskriver hvordan anlegget skal bygges, driftes og tilpasses omgivelsene i tråd med konsesjonen og de vilkår som er gitt. Planen dekker alle permanente og midlertidige anleggsdeler, inkludert transformatorstasjon, adkomstvei, masselager, riggområder og tiltak som skal gjennomføres for å ivareta landskap, naturmiljø, kulturmiljø og berørte interesser.

Detaljplanen beskriver videre hvordan krav til blant annet kartlegging av fugl, hensyn i anleggsperioden, håndtering av overvann, begrensning av skogrydding og håndtering av fremmede arter skal følges opp. Den omfatter også rutiner for varsling, involvering og koordinering med berørte myndigheter, grunneiere og rettighetshavere.

Innholdet i detaljplanen baserer på seg på NVE sine retningslinjer for detaljplaner (NVE, 2025). I tillegg er konkrete vilkår fra anleggskonsesjon for Eiker transformatorstasjon og notatet "Bakgrunn for vedtak" lagt til grunn for detaljplanen.

Virkeområdet for planen er hele tiltaksområdet slik det fremgår av konsesjonssøknaden og NVEs vedtak, inkludert adkomstvei, stasjonsområde og tilhørende midlertidige arealer.

Denne detaljplanen omfatter kun transformatorstasjonen og adkomstveien til stasjonen, og dekker både Statnett og Glitre Nett sine anlegg. For ledningsarbeidet og rivning av Flesaker transformatorstasjon vil det bli utarbeidet egne detaljplaner.

1.1.4 Fremdriftsplan

Tabell 11 Fremdriftsplan for prosjektet.

Tema	Tidspunkt
Konsesjonens varighet	26.08.2075
Bygging	August 2026
Planlagt ferdigstilling	Q4 2030
Frist for bygging	Fem år fra konsesjonen er gitt, jf. konsesjonsvilkår
Frist for idriftsettelse	Fem år etter byggestart, jf. konsesjonsvilkår

Tema	Tidspunkt
Frist for istandsetting/rydding	To år etter idriftsettelse av ny stasjon (gjelder Flesaker og ledninger)

1.2 Anlegget, konsesjonæren og organisering

Tabell 2: Informasjon om plassering av anlegget, konsesjonær, kort om prosjektet og kontaktpersoner.

Navn på tiltaket:		
Kommune(r):	Øvre Eiker	
Fylke:	Buskerud	
Navn og NVEs referanse på konsesjonene:	Statnett SF: Anleggskonsesjon, ref. NVE 202303971--51 Glitre Nett AS: Anleggskonsesjon, ref. NVE 202303971-76	
Innhold i konsesjonen:	Statnett: Ny 420 kV transformatorstasjon, ny adkomstvei, masselager og midlertidige riggområder. Glitre Nett: Ny 132 kV transformatorstasjon	
Konsesjonærer	Navn: Statnett SF	Telefon og e-post: 23 90 30 00 firmapost@statnett.no
	Kontaktperson: Kirsten Faugstad	Telefon og e-post: 996 49 143 kirsten.faugstad@statnett.no
	Navn: Glitre Nett AS	Telefon og e-post: 38 60 72 72 post.nett@glitrenett.no
	Kontaktperson: Heidi Smisethjell Weberg	Telefon og e-post: 907 23 412 heidi.weberg@glitrenett.no
Organisasjonsnummer	Statnett SF: 962 986 633 Glitre Nett AS: 982 974 011	
Adresse	Statnett SF: Postboks 4904 Nydalen, 0423 Oslo Glitre Nett AS: Postboks 7007, 3007 Drammen	
Kontaktinformasjon byggefase	Prosjektleder byggefase: Kirsten Faugstad	Telefon og e-post: 996 49 143 kirsten.faugstad@statnett.no

	Byggeleder: Maria Suhr	Telefon og e-post: 951 40 266 maria.suhr@marstrand.no
	Grunnerverver: Tonje Bergem	Telefon og e-post: 971 87 548 tonje.bergem@statnett.no
	Fagkompetanse miljø og landskap: Christine K. Larsen	Telefon og e-post: 997 02 581 christine.larsen@statnett.no
	Fagkompetanse miljø og landskap (WSP): Alexandra Treimo	Telefon og e-post: 473 02 523 alexandra.treimo@wsp.com
	Fagkompetanse miljø og landskap (WSP): Eli Smette Laastad	Telefon og e-post: 976 22 275 eli.smette.laastad@wsp.com

1.3 Eiendomsforhold

Tiltaket berører flere eiendommer mellom Fiskumparken næringsområde og Skjelbredplassen. Nødvendig grunn og rettigheter for adkomstvei, transformatorstasjon, riggområder og masselagre sikres gjennom minnelige avtaler eller ekspropriasjon dersom dette er nødvendig.

NVE har gitt Statnett og Glitre Nett samtykke til ekspropriasjon for å sikre tilgang til arealer og ferdselsrettigheter som kreves for gjennomføring av prosjektet.

Eiendommer med behov for grunnavståelse fremgår av tabell 3. Arealet vil justeres etter endelige oppmålinger, og dialog med berørte grunneiere pågår fortløpende for å etablere minnelige avtaler.

Tabell 3: Oversikt over eiendommer med arealavståelse

Gnr.	Bnr.	Grunnavståelse (i dekar)	Kommentarer
146	3	Ca. 0.1 daa	Areal til vei
146	7	Ca. 2.9 daa	Areal til vei
146	6	Ca. 5.2 daa	Areal til vei
147	21	Ca. 8.0 daa	Areal til vei
158	10	Ca. 4.0 daa	Areal til vei
158	24	Ca. 9.0 daa	Areal til vei
159	18	Ca. 6.2 daa	Areal til vei
159	1	Ca. 2.6 daa	Areal til vei
159	2	Ca. 5.2 daa	Areal til vei
160	3	Ca. 8.0 daa	Areal til vei
160	1 og 8	Ca. 3.1 daa	Areal til vei
161	1	Ca. 4.5 daa	Areal til vei

161	8	Ca. 39 daa	Areal til transformatorstasjon og vei
161	4	Ca. 3.8 daa	Areal til transformatorstasjon
162	10	Ca. 6.2 daa	Areal til transformatorstasjon
162	3	Ca. 2.0 daa	Areal til transformatorstasjon
162	1	Ca. 116.5 daa	Areal til transformatorstasjon

2 Oppfølging av konsesjonen

2.1 Anleggskonsesjon

Anleggskonsesjonene gir Statnett SF og Glitre Nett rett til å bygge, eie og drifte anleggene listet opp i tabell 4. For begge gjelder også byggtekniske krav med mulighet for ny bygningsmasse inntil 50 m² innenfor inngjerdet stasjonsområde. Totalhøyden på den nye bygningsmassen må ikke være høyere enn eksisterende bygninger på stasjonsområdet.

Tabell 4: Anleggskonsesjoner

	Innhold i konsesjonen
Statnett SF (NVE 202303971-51)	En stasjonstomt på omtrent 100 000 m ² , med et inngjerdet stasjonsområde på omtrent 60 000 m ²
	En bygning med grunnflate omtrent 380 m ² og mønehøyde omtrent 10,5 meter
	En bygning med grunnflate omtrent ca. 1800 m ² og mønehøyde omtrent 8,5 meter.
	Fem stk. frittstående transformatorceller med total grunnflate omtrent 1888 m ² og høyde inntil 12 meter
	Transformatorer med øvre spenning 420 kV eller lavere
	Utendørs luftisolert koblingsanlegg med spenning 420 kV eller lavere
	Jordslutningsspole med spenning 132 kV
	Reaktivt kompenseringsanlegg med spenning 420 kV
	Nødvendig høyspenningsanlegg
	En ca. 1500 meter lang permanent adkomstvei Fiskumparken Næringsområde-Eiker transformatorstasjon. Veibredde skal være omtrent 10 meter
	To permanente masselager: Lager 1 med areal 1800 m ² og volum 920 m ³ Lager 2 bestående av delområde 2/1 med areal ca. 21 000 m ² og volum inntil 60 000 m ³ og delområde 2/2 med areal ca. 9000 m ² og volum inntil 30 000 m ³
Tre transformatorgruber til lagring av utstyr i Flesaker transformatorstasjon	
Glitre Nett (NVE 202303971-76)	Et inngjerdet stasjonsområde på omtrent 23 300 m ²
	En bygning med grunnflate omtrent 500 m ² og mønehøyde omtrent 7.5 meter
	To stk. frittstående transformatorceller hver med grunnflate omtrent 120 m ² og høyde omtrent 12 meter

Transformatorer med øvre spenning 132 kV eller lavere
Utendørs luftisolert koblingsanlegg med spenningsnivå 132 kV eller lavere
Nødvendig høyspenningsanlegg

2.1.1 Gjennomgang av konsesjonsvilkår og styrende forutsetninger

Tabell 5: Konsesjonsvilkår og styrende forutsetninger for prosjektet.

Vilkår	Innhold i vilkåret	Relevant kapittel i detaljplanen
Vilkår 10: Begrense skogrydding	Skogrydding skal begrenses og beskrives i detaljplanen, særlig ved naturtyper og hekkelokaliteter.	Kap. 6.1.3 Skogrydding
Vilkår 11a: Kartlegging av aktive reirlokalteter	Det skal gjennomføres kartlegging av reirlokalteter før hver byggesesong; plan for kartlegging skal inngå i detaljplanen.	Kap. 4.2.3
Vilkår 11b: Begrensning av anleggsperiode ved rovfugl	Støyende arbeid skal ikke utføres innen 500 m fra aktiv hekking av truede rovfugler i hekkeperioden.	Kap. 4.2.3
Vilkår 11c: Hensyn til vipe	Anleggsarbeid på/ved dyrka jord i vipes hekkeperiode (15. april–15. juli) skal planlegges og tilpasses.	Ikke relevant for stasjon eller adkomstvei
Vilkår 11d: Merking av liner for fugl	Fugleavisere skal monteres på topliner på 420 kV-ledningen Flesaker–Eiker; valg av liner og avstand skal begrunnes.	Ikke relevant for stasjon eller adkomstvei
Vilkår 11e: Horisontale plan	Kraftledninger skal henge i så få horisontale plan som mulig; avvik utover fire plan skal begrunnes.	Ikke relevant for stasjon eller adkomstvei
Vilkår 11f: Fugleovervåking	Det skal gjennomføres undersøkelser av kollisjoner mellom fugl og kraftledninger.	Ikke relevant for stasjon eller adkomstvei
Vilkår 12: Naturtyper og vegetasjon	Viktige naturtyper skal ivaretas	Kap. 6.3 Avbøtende tiltak
Vilkår 13: Fremmede arter	Fremmede arter skal kartlegges før anleggsstart.	Kap. 6.3 Avbøtende tiltak
Vilkår 14a: Beitedyr og vilt	Tiltak for å unngå skader på beitedyr og vilt skal gjennomføres, i dialog med beitelag og grunneiere.	Kap. 6.3 Avbøtende tiltak
Vilkår 14b: Rutiner for dialog og varsling	Det skal etableres rutiner for varsling av grunneiere og beitelag i perioden 1. mai til 15. september.	Kap. 6.3 Avbøtende tiltak
Vilkår 14c: Omdisponering av dyrka jord eller dyrkbar jord	Eventuell omdisponering av dyrka eller dyrkbar jord skal rapporteres i detaljplanen.	Kap. 6.1.9 Omdisponering av jord

Vilkår 15a: Støy	Ved forventet overskridelse av støygrenser skal tiltak vurderes.	Kap. 6.3 Avbøtende tiltak
Vilkår 15b: Støv	Støv skal begrenses ved vanning.	Kap. 6.3 Avbøtende tiltak
Vilkår 16a: Overvann	Overvann skal håndteres på egen tomt.	Kap. 6.1.8
Vilkår 16b: Vassdrag	Kryssing av vassdrag skal unngå skade på kantsone.	Kap. 4.2.8
Vilkår 17: Kulturminner	Kulturminner skal dokumenteres; fredete kulturminner skal merkes og ikke berøres av anleggsarbeid.	Kap. 6.3 Avbøtende tiltak
Vilkår 19: Detaljplan	Det skal utarbeides detaljplan i tråd med veileder og konsesjonsvilkår; må godkjennes før byggstart.	Dette dokumentet
	a) Det skal beskrives hvordan skogrydding skal gjennomføres. Justering av traseen til adkomstveien skal vurderes der den berører forekomster av gammelskog sammen med en vurdering av naturfare og drøftes.	Kap. 6.1.3 og 5.2.2
	b) En plan for kartlegging av aktive reirlokalteter for sårbare og truede fuglearter i tiltaksområdet skal beskrives.	Kap. 4.2.3
	c) Det skal beskrives hvordan anleggsarbeidet skal tilpasses for å ta hensyn til aktivt hekkende sårbare og truede fugler i tiltaksområdet.	Kap. 4.2.3
	d) Det skal beskrives hvordan anleggsarbeidet skal tilpasses for å ta hensyn til vipes hekking i tiltaksområdet.	Ikke relevant for stasjon eller adkomstvei
	e) Hvilke liner som skal merkes og avstanden mellom fugleavviserne på kraftledningene mellom Flesaker og Eiker skal beskrives og begrunnes.	Ikke relevant for stasjon eller adkomstvei
	f) Hvilke liner som skal merkes, avstanden mellom fugleavvisere og avgrensning av strekningen med fugleavvisere på 66 (132) kV-ledningen Flesaker–Stengelsrud skal beskrives og begrunnes	Ikke relevant for stasjon eller adkomstvei
	g) Det skal gis en beskrivelse av hvordan kraftledningenes strømførende liner og toppliner blir hengende i på strekningen mellom Flesaker og Eiker transformatorstasjoner. Dersom det blir nødvendig å bygge ledningene med liner i mer enn fire ulike horisontale plan, skal det begrunnes.	Ikke relevant for stasjon eller adkomstvei
	h) Tiltak for å unngå inngrep i de utvalgte naturtypene hule eiker, åpen grunnlendt kalkmark og slåttemark og den prioriterte arten dragehode i området ved Flesaker transformatorstasjon, skal beskrives.	Ikke relevant for stasjon eller adkomstvei

i) Statnett skal beskrive hvilke tiltak som skal iverksette for å hindre negative virkninger for naturmangfoldet som følge av spredning av fremmede arter.	Kap. 6.3.1
j) Det skal beskrives hvilke tiltak som skal gjennomføres for å unngå at beitedyr og vilt skader seg på anleggsområdet.	Kap. 6.3.2
k) Rutiner for dialog med og varsling av grunneiere og beitelag om anleggsarbeider og helikopterbruk, skal beskrives.	Kap. 6.3.2
l) Eventuell omdisponering av dyrka eller dyrkbar jord skal rapporteres.	Kap. 6.1.9
m) Det skal legges fram en oppdatert beregning av anleggsstøy og ev. avbøtende tiltak skal drøftes.	Kap. 6.3.4
n) Det skal beskrives hvordan ev. støvflukt skal unngås i anleggsperioden.	Kap. 6.3.3
o) Det skal beskrives hvordan overvann skal håndteres, slik at overvannet ikke skader anlegget eller tredjepart.	Kap. 6.1.8
p) Det skal beskrives hvordan tiltaket skal unngå å berøre vassdrag med kantsoner.	Kap. 4.2.8 (gjelder mastepunkter)
q) Det skal beskrives hvordan fredete kulturminner som kan bli berørt av anleggsarbeidet, skal merkes i terrenget.	Kap. 4.2.2
r) Det skal beskrives hvordan avrenning fra masselagre skal håndteres, jf. kapittel 3 i NVEs veileder for terrengbehandling ved bygging av energi- og vassdragsanlegg.	Kap. 6.1.8
s) Det skal beskrives hvordan overskuddsmasser skal håndteres	Kap. 6.1.4
t) Det skal vurderes og beskrives hvordan lavkarbonbetong og miljøvennlige maskiner og kjøretøy skal benyttes, og begrunnes dersom det ikke er mulig.	Kap. 6.3.5

2.2 Krav til involvering

Statnett har gjennom prosessen hatt kontakt med Øvre Eiker kommune, Statsforvalteren, veilag, berørte grunneiere, naboer og brukere av området.

Tabell 6: Involvering ved utarbeidelse av detaljplanen.

Hvem	Type involvering (møte, befaring, skriftlig uttalelse)	Dato
Alle direkte berørte grunneiere	Åpen kontorøkt i forbindelse med avtaler om tiltredelse og mulighet for å komme med innspill til detaljplan.	11.11.2025 11.05.2026
Grunneiere gnr/bnr:162/1, 162/10, 162/3	Avtale om forundersøkelser	Høst 2025 og vår 2026
Grunneier gnr/bnr: 162/1 og 162/10	Befaring, og møter angående innspill til adkomstvei m.m.	17.10.2025 12.02.2026 19.03.2026 26.03.2026
Grunneier gnr/bnr: 146/6, 146/7, 147/21, 158/23, 158/24, 158/25, 159/18 (Fiskumparken)	Befaring og møter ang. tiltredelse og anleggsgjennomføring	30.05.2025 08.10.2025 05.03.2026 26.03.2026
Rørås Skogsvei (Fiskum vest skogsbilveilag)	Telefonsamtaler og e-poster ang. avtale og gjennomføring	05.01.2026 02.02.2026 09.10.2026 26.03.2026
Beitelag	Prat på åpen kontorøkt	11.11.2025
Øvre Eiker kommune	Epost med informasjon om påbegynt arbeid med detaljplan for Eiker transformatorstasjon	24.03.2026
Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus	Epost med informasjon om påbegynt arbeid med detaljplan for Eiker transformatorstasjon	24.03.2026
Buskerud fylkeskommune	Epost med informasjon om påbegynt arbeid med detaljplan for Eiker transformatorstasjon	26.03.2026

3 Endringer etter konsesjonsvedtaket

3.1 Endringer som kan behandles gjennom detaljplanen

Gjennom prosjektering og planlegging av tiltak knyttet til bygging av Eiker transformatorstasjon har Glitre Nett sett behov for å endre utformingen av sitt stasjonsbygg, grunnflaten er økt fra ca. 500 m² til ca. 525 m², byggets høyde er redusert fra 7.5 m til 6.5 m. Bygget vil ha utføring som vist i vedlegg 3. Glitre Nett har i koordineringsmøte med NVE fått avklart at det ikke er behov for endringsøknad for dette tiltaket.

Etter justering av antall felter på stasjonsområdet er det behov for å forlenge evakueringsveien (vei 24) fra stasjonsområdet med 20m, lengden er økt fra 151m i konsesjonssøknaden til ca 170m. Denne vil gå fra inspeksjonsveien rundt stasjonsgjerdet til krysset der vei nr 18 og 19a i konsesjonssøknaden møtes.

4 Kunnskapsgrunnlag og krav etter annet lovverk

4.1 Oppdatert kunnskapsgrunnlag

Ved utarbeidelse av detaljplanen er det lagt til grunn et oppdatert og helhetlig kunnskapsgrunnlag om temaene som ble behandlet i konsesjonsprosessen. Dette omfatter informasjon om naturmangfold, naturfare, kulturminner, friluftsliv, landbruk, vannmiljø, vassdrag, drikkevannskilder, eksisterende teknisk infrastruktur og relevante arealplaner.

Både Statnett og Multiconsult har befart området med eget personell i flere omganger. I forbindelse med utarbeidelse av søknader om tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag og dispensasjon etter vannressursloven § 11 vil Multiconsult gjennomføre befaring og undersøkelser rundt eksisterende bekkeløp som krysses av adkomstveien.

Der nye vurderinger, kartlegginger eller faglige innspill har fremkommet etter at konsesjon ble gitt, er dette innarbeidet i detaljplanen. Det gjelder særlig forhold knyttet til kulturminner, fremmede arter og fugleliv i tiltaksområdet. Det oppdaterte kunnskapsgrunnlaget bygger både på eksisterende dokumenter fra konsesjonsprosessen og supplerende faglige vurderinger gjort i planleggingsfasen.

4.2 Krav etter annet lovverk

4.2.1 Forurensingsloven

I konsekvensutredningen for Eiker transformatorstasjon (versjon av 01.02.2024) ble risikoen for grunnforurensning vurdert som liten både i forbindelse med byggingen av stasjonen og for masselagre. Basert på tidligere undersøkelser forventer man derfor ikke at det finnes forurensning i grunnen.

Knuseverk vil bli benyttet og det vil bli søkt om tillatelse etter gjeldende lovverk.

4.2.2 Kulturminneloven

Buskerud fylkeskommune gjennomførte arkeologiske registreringer i det planlagte området for transformatorstasjonen og adkomstveien i august 2023. Det ble ikke gjort funn av automatisk fredede kulturminner innenfor tiltaksområdet.

Innenfor, eller tett på tiltaksområdet, ble det funnet tufter og rydningsrøyser etter to husmannsplasser og tre kullmiler, alle med vernestatus "Uten vern". To kullmiler som tidligere var registrert ble senere avkreftet. Henriksplassen ligger innenfor tiltaksområdet mens Skjelbreidplassen ligger ca. 25 meter nordøst for planlagt stasjonsområde. Begge er blitt skiltet og merket av Eiker Historielag. Entreprenør skal hensynta skiltingen av Skjelbredplassen, skilt skal ikke fjernes.

Dersom man under anleggsarbeid eller tilsvarende støter på automatisk fredete kulturminner, eksempelvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull, brent stein, slagget etter jernfremstilling ol., skal arbeidet straks stanses i den utstrekning det berører kulturminnet eller dets sikringszone på 5 meter. Buskerud fylkeskommune og Statnett skal straks varsles i henhold til kulturminneloven §8, 2. ledd.

4.2.3 Naturmangfoldloven

Flere viktige naturtyper ligger nær stasjonsområdet og adkomstvegen, blant annet naturbeitemark ved Skjelbredplassen (markering C i detaljplankartet og tabell 7), forekomst av gammel granskog med død ved i nærheten av Skogstad (markering B i detaljplankartet og tabell 7) og forekomst av gammel furuskog nær avkjørselen fra Fiskumparken næringsområde (markering A i detaljplankartet og tabell 7). Disse naturtypene er registrert som sårbare eller truede og krever skånsom anleggsdrift.

Naturbeitemarken er særlig utsatt, det følger av konsekvensutredningen at masselageret (markering D1 i detaljplankartet) i dette området kan gi betydelig negativ påvirkning dersom masser flyttes inn på lokaliteten. Det skal derfor sikres at masselageret sin grense legges på en slik måte at naturtypen ikke påvirkes direkte. Det skal etableres fysiske avgrensninger i form av gjerder før anleggsstart, slik at maskiner og terrengtransport ikke utilsiktet påvirker sårbare områder. Lokalitetene er merket i vedlagt detaljplankart og entreprenør skal forholde seg til restriksjonene som er satt.

Tabell 7: Naturtyper og avbøtende tiltak for stasjon og adkomstveg

Område ID	Naturtype	Tiltak
A	Viktig naturtype (nr. 20 i KU naturmangfold, figur 4-44 i konsesjonssøknaden)	Det skal ikke gjøres inngrep i terrenget ut over arealet avsatt til vei og veifylling.
B	Funksjonsområde for tretåspett og viktig naturtype. (nr. 10 i KU naturmangfold, figur 4-44 i konsesjonssøknaden)	Det skal ikke gjøres inngrep i terrenget ut over arealet avsatt til vei og veifylling.
C	Viktig naturtype (nr. 19 i KU naturmangfold, figur 4-44 i konsesjonssøknaden)	Det skal ikke fylles masser ut over grensene som er avsatt til masselager.

NVE har i anleggskonsesjon satt vilkår om at fremmede arter skal kartlegges i forkant av anleggsarbeidet. Tiltaket skal gjennomføres med metoder som begrenser terrengskade og risiko for spredning av fremmede arter. Det skal utarbeides en plan for håndtering av fremmede arter før oppstart, og alle masser og utstyr som flyttes inn i anleggsområdet skal kontrolleres for ikke å bringe inn uønskede arter. Multiconsult gjennomførte en kartlegging av fremmede arter 14.10.2025, det ble ikke funnet fremmede arter innenfor tiltaksområdet. Tiltaket beskrives nærmere i kapittel 6.3.1.

I tråd med vilkår i anleggskonsesjonen skal traséen til adkomstveien vurderes og justeres dersom det kan redusere omfanget av inngrep i gammel skog eller andre naturtyper av verdi. Vurderingen skal omfatte både naturverdier og naturfare. Tiltaket beskrives nærmere i kapittel 5.2.2.

Anleggsarbeidet skal planlegges og gjennomføres med særskilt hensyn til tre kjente truede og nær truede rovfuglarter i tiltaksområdet, i samsvar med konsesjonsvilkår 11 «Fugl», slik dette er presisert i Energidepartementets vedtak av 27. april 2026.

Det gjennomføres en kartlegging før hver hekkesesong i anleggsperioden, ettersom anleggsarbeidet vil berøre flere hekkesesonger. Kartleggingen utføres i år av Multiconsult og avgrenses til allerede kjente reirlokalteter for tre aktuelle rovfuglarter som er identifisert i tilknytning til tiltaksområdet for å avklare om det forekommer aktiv hekking. Kartleggingen gjennomføres som feltarbeid i forkant av hekkesesongen. Etter departementets vurdering vil selve kartleggingen medføre feltarbeid i februar/mars. Som del av kartleggingsarbeidet er det iverksatt flere tiltak, herunder utplassering av lyttebokser og viltkamera, for å registrere aktivitet knyttet til aktuelle reirlokalteter og nærliggende områder.

Resultatene fra kartleggingen vil bli lagt til grunn for planlegging av anleggsarbeidet for den aktuelle sesongen. Dersom kartleggingen påviser aktiv hekking innenfor en avstand på 500 meter fra tiltaksområdet, vil støyende anleggsarbeid som for eksempel sprenging, boring og helikopterflyging ikke gjennomføres i den aktuelle artens hekkeperiode, med mindre det på bakgrunn av en faglig vurdering kan dokumenteres at slikt arbeid medfører ubetydelig risiko for skade eller forstyrrelse av rovfuglene.

Dersom aktiv hekking påvises, vil nødvendige tilpasninger av anleggsarbeidet iverksettes. Dette kan omfatte midlertidig stans i støyende arbeid, justering av fremdrift, endret rekkefølge på arbeidsoperasjoner eller avgrensning av aktivitetsområder. Tilpasningene skal sikre at hekkingen kan gjennomføres uten vesentlige forstyrrelser. Restriksjonsområder med tilhørende tidsintervall for restriksjon vil bli markert i kart basert på resultatet av den årlige kartleggingen av reirlokalteter. Kravene gjøres kjent for entreprenør og inngår som en del av prosjektets miljøoppfølging i anleggsfasen.

Statnett og Glitre Nett vil gjennom anleggsfasen, og den påfølgende istandsettelses- og driftsfasen involvere miljøfaglige ressurser for å sørge for at anlegget bygges iht. anleggskonsesjon og at arbeidet utføres med aktsomhet for å unngå ytterligere skade på naturmangfold, med henvisning til naturmangfoldlovens § 6 (generell aktsomhet). Det er et krav til entreprenør at de skal stille med egen miljøkoordinator. Statnett vil stille med egen miljøkontrollør.

4.2.4 Jordlova

Etableringen av Eiker transformatorstasjon og adkomstvegen berører i hovedsak skogsmark. Det er ingen fulldyrka jord eller aktivt drevne jordbruksarealer innenfor tiltaksområdet, derfor vil det ikke søkes eller avklares nærmere etter jordlova.

4.2.5 Vegloven

Ny permanent adkomstvei til Eiker transformatorstasjon skal kobles på eksisterende veg i Fiskumparken næringsområde. Tilkoblingen utløser krav etter vegloven, og Statnett skal derfor konsultere vegeier før arbeidene starter og vil søke tillatelse etter vegloven om inngrepet viser seg å være søknadspliktig.

4.2.6 Luftfartsloven

Transformatorstasjonen ligger i et område uten etablerte hinderflater for luftfart slik at det er standard hindergrenser som gjelder.

De høyeste permanente konstruksjonene på stasjonen, inkludert komponenter i det utendørs høyspenningsanlegget, kontrollbygg og øvrige tekniske installasjoner, skal kontrolleres opp mot gjeldende hindergrenser.

I anleggsfasen kan det oppstå midlertidige hinder gjennom bruk av tårnkraner, riggmaster eller andre konstruksjoner som overstiger høydene for permanente installasjoner. Slike midlertidige innretninger skal vurderes særskilt, og entreprenøren skal sikre at meldeplikten overholdes før installering.

Dersom høyder eller plassering medfører at anlegget omfattes av reglene om luftfartshindre etter luftfartsloven § 7, skal det sendes melding til Luftfartstilsynet for vurdering av behov for merking eller andre sikkerhetstiltak. Dette gjelder også dersom senere detaljprosjektering endrer høyder eller plassering av konstruksjoner.

4.2.7 Motorferdselloven

Motorisert ferdsel i utmark er hjemlet direkte i energilovkonsesjonen, men Statnett skal likevel varsle og involvere berørte grunneiere der ferdsel utenfor klausulert område er nødvendig.

4.2.8 Vannressursloven og lakse- og innlandsfiskloven

Etableringen av adkomstveien berører vassdraget med vannID: 012-2392-R Fiskumvannet bekkefelt.

Statnett jobber parallelt med behandling av detaljplanen med å innhente nødvendige tillatelser fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Buskerud fylkeskommune, etter vannressursloven og forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Det vil bli søkt dispensasjon for å fjerne kantvegetasjon langs vassdraget i forbindelse med etablering av adkomstveien.

4.3 Krav til sikring

Tiltaket skal følge gjeldende krav i kraftberedskapsforskriften knyttet til fysisk sikring av stasjonsområde, adgangskontroll, sikkerhetssoner og tiltak mot sabotasje. Sikringsløsninger er innarbeidet i teknisk prosjektering.

5 Beskrivelse av anlegget

5.1 Arealbruk

Arealbruken knyttet til bygging av Eiker transformatorstasjon og tilhørende adkomstvei omfatter både permanente og midlertidige tiltak. Transformatorstasjonen etableres på et større stasjonsområde, hvor deler av arealet inngjerdes og benyttes til permanente installasjoner, mens øvrige deler brukes til anleggsdrift og permanent masselager. I tillegg etableres en permanent adkomstvei som knytter stasjonen til Fiskumparken næringsområde.

Midlertidige arealer omfatter bl.a. rigg- og anleggsareal, mellomlagring av masser, anleggsdrift og midlertidig logistikk i byggeperioden. Disse områdene skal tilbakeføres etter ferdigstilt anleggsfase og beskrives nærmere i kapittel 6.2.1.

Tabell 8: Arealbruk tilknyttet permanente og midlertidige tiltak, transformatorstasjon.

Anleggsdel/ komponent	Beskrivelse	Størrelse arealbeslag m ² (dersom relevant)	Permanent/ midlertidig
Anleggsdeler Statnett SF stasjonsområde			
Stasjonsområde innenfor gjerde (Statnett)	Opparbeidet gruslagt og delvis asfaltert stasjonsområde inkludert luftisolert koblingsanlegg, interne veier og grøntarealer.	ca. 60 000 m ²	Permanent
Transformatorceller (Statnett)	5 stk frittstående transformatorceller med transformatorer med øvre spenningsnivå 420 kV.	Totalt areal ca. 1888 m ² Høyde inntil 12 m	Permanent
Stasjonsbygg 1 (Statnett)	Stasjonsbygg	Grunnflate ca. 1800 m ² Høyde ca. 8.5 m	Permanent
Stasjonsbygg 2 (Statnett)	Stasjonsbygg	Grunnflate ca. 380 m ² Høyde ca. 10.5 m	Permanent
Anleggsdeler Glitre Nett AS stasjonsområde			
Stasjonsområde innenfor gjerde (Glitre Nett)	Opparbeidet gruslagt og delvis asfaltert stasjonsområde inkludert luftisolert koblingsanlegg, interne veier og grøntarealer.	Ca. 23 300 m ²	Permanent
Transformatorceller (Glitre Nett)	2 stk. frittstående transformatorceller med transformatorer med øvre spenningsnivå 132 kV.	Totalt areal ca. 240 m ² Høyde inntil 12 m	Permanent
Stasjonsbygg (Glitre Nett)	Stasjonsbygg	Grunnflate ca. 525 m ² Høyde ca. 6.5 m	Permanent
Anleggsdeler utenfor stasjonsgjerdet			

Stasjonsområde utenfor gjerde	Arealer for skjæring/fylling, avskjærende grøfter, masselagring og terrengtilpasninger.	ca. 40 000 m ²	Permanent
Adkomstvei	Ny permanent asfaltert adkomstvei fra Fiskumparken næringsområde til stasjonen (27)	Bredde ca. 10 m Lengde ca. 1500 m	Permanent
Inspeksjonsvei	Traktorvei langs ytre del av stasjonsgjerdet.	Bredde ca. 3m Lengde ca. 1200 m	Permanent
Evakueringsvei	Traktorvei (24)	Bredde ca. 3m Lengde ca. 170m	Permanent
Masselager Øst (D1)	Permanent lager for overskuddsmasser.	Ca. 30000 m ²	Permanent
Masselager Vest (D2)	Permanent lager for overskuddsmasser.	Ca. 1800 m ²	Permanent
Midlertidige masselager (12)	Midlertidige lager for toppmasser og overskuddsmasser i anleggsperioden.	Ca. 6350 m ²	Midlertidig
Riggområder	Midlertidige base- og riggplasser. Riggområde adkomstvei (7) Riggområde adkomstvei (10) Riggområde adkomstvei (9) Riggområde stasjon (11)	Ca. 5125 m ² Ca. 3030 m ² Ca. 2160 m ² Ca. 11475 m ²	Midlertidig

5.2 Anleggsdeler og permanente tiltak

Alle permanente og midlertidige anleggsdeler er optimalisert for det arbeidet som skal gjennomføres og de funksjoner som anlegget skal ha i driftsfasen. Statnett og Glitre Nett har gjennom prosjektering av tiltakene og planlegging for anleggsgjennomføringen tilstrebet å begrense arealbeslag, både midlertidige og permanente. Det er videre forsøkt i den grad det har vært mulig å begrense inngrep i areal hvor det i tidligere og i nåværende fase har blitt identifisert verdier knyttet til naturmangfold, friluftsliv, kulturmiljøer og annet.

De permanente anleggsdelene for Eiker transformatorstasjon består av selve stasjonsanlegget, tilknyttede bygninger, adkomstvei og permanente masselagre.

5.2.1 Stasjonsanlegget

Stasjonsanlegget omfatter et inngjerdet utendørs luftisolert koblingsanlegg for 420 kV og tilhørende 132 kV-anlegg for Glitre Nett. Arealet innenfor stasjonsgjerdet utgjør henholdsvis ca. 60 000 m² for Statnett sin del av anlegg og ca. 23 300 m² for Glitre Nett sin del av anlegg og skilles med internt gjerde. Alle permanente høyspenningsinstallasjoner knyttet til koblingsanlegget plasseres innenfor gjerdet. Transformatorene plasseres i egne transformatorceller med tilhørende oljeoppsamlingsystem og sikkerhetsløsninger.

Stasjonsgjerdet som bygges rundt stasjonen vil bestå av et flettverksgjerde med piggråd og vil ha en høyde på ca. 3 meter, mens gjerdet mellom Statnett og Glitre Nett sine anlegg vil ha en høyde på ca. 2 meter. Det etableres motorisert skyveport uten portoverbygg kombinert med gangport ved adkomst til oppmøteområdet, ved hovedport til Statnett stasjonsområde og til Glitre Nett stasjonsområde, og to-fløyede manuelle kjøreporter for tilgang til Statnett stasjonsanlegg og traktorveier fra oppmøteområdet.

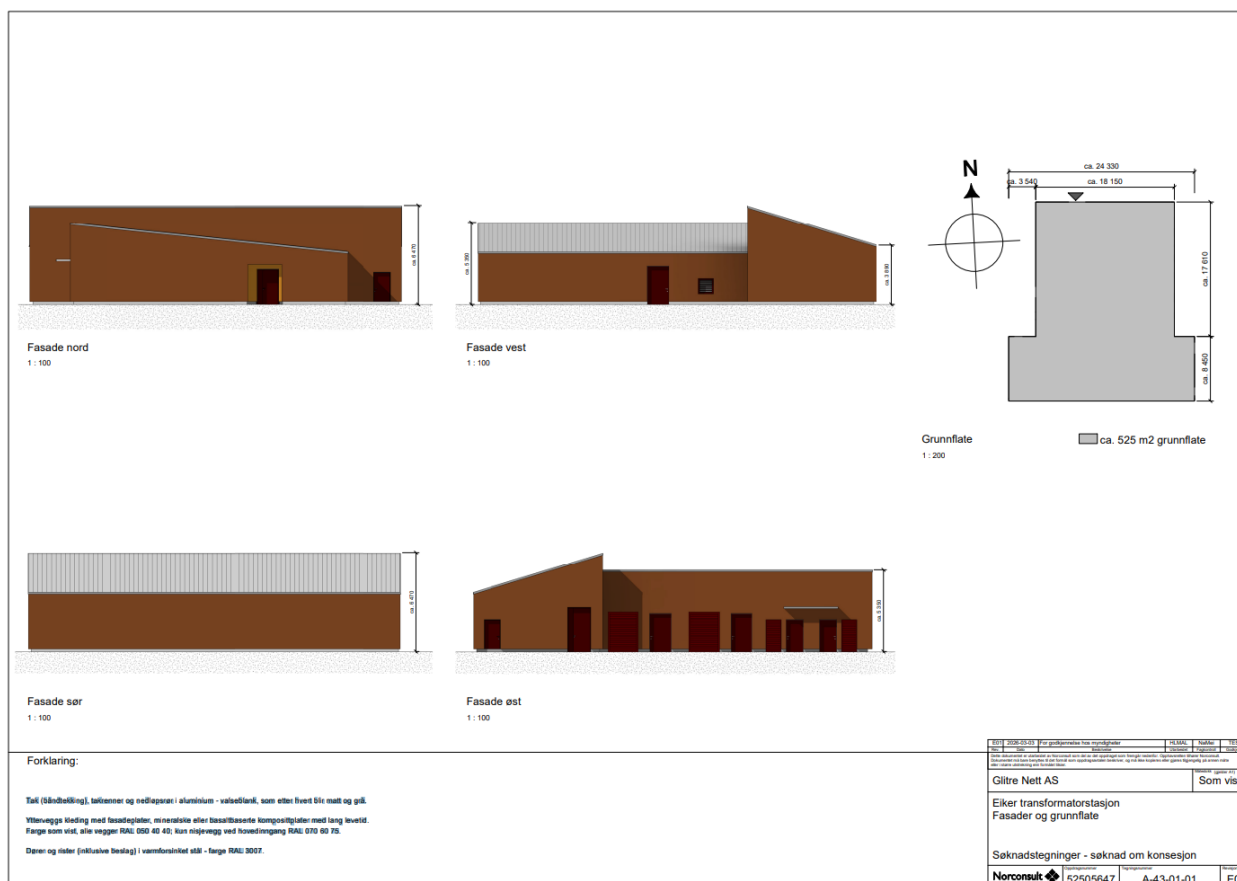
Figur 4: VR illustrasjon av stasjonsanlegget, sett mot sørøst.

På stasjonstomten oppføres et oppmøtebygg med grunnflate ca. 1800 m² og ett stasjonsbygg med grunnflate ca. 380 m² for drift av Statnett sitt anlegg, samt et stasjonsbygg med grunnflate ca. 525 m² og høyde ca. 6.5 m for drift av Glitre Nett sitt anlegg.

Statnetts standard stasjonsbygg har vanligvis røde vinduer og dører og oppføres i prefabrikkerte kjerneisolerte, ufargede betongelementer. For Eiker transformatorstasjon er fargen på vinduer og dører endret til RAL 6003 (olivengrønn).

Yttervegger i garasje/verkstedsfløy utføres med sandwich sokkelementer i betong med steinullisolasjon. Yttervegg bygges som plassbygd vegg/veggelementer med isolasjon av mineralull og bindingsverk i treverk med utvendig luftet trepanel, minimum 19 mm tykkelse. Til ytterkledning skal det benyttes spesialimpregnert trevirke (impregnert gran med pigmentert beis). Farger bestemmes av byggherren ifm. detaljprosjekteringen etter forslag fra entreprenørs arkitekt.

Glitre Nett sitt stasjonsbygg vil ha følgende utforming: Tak (båndteking), takrenner og nedløpsrør i aluminium - valseblank, som etter hvert blir matt og grå. Ytterveggs kledning med fasadeplater, mineralske eller basaltbaserte komposittplater med lang levetid. Alle vegger i RAL 050 40 40 (Madeira brown); kun nisjevegg ved hovedinngang RAL 070 60 75 (Autumn leaf orange). Dører og rister (inklusive beslag) i varmforsinket stål, farge RAL 3007 (Black red).

Figur 5: Plantegning av Glitre Nett sitt stasjonsbygg. Se også vedlegg 3.

5.2.2 Adkomstvei

Ny adkomstvei etableres fra Fiskumparken næringsområde, via eksisterende og regulerte veier, og inn til stasjonen. Adkomstveien etableres i en 1.5 km lang trase som sikrer helårs fremkommelighet og kapasitet for tungtransport. Utenfor port ved transformatorstasjonen vil det etableres en vendeplass for vogntog.

I starten av adkomstveien mot Fiskumparken næringsområde skal det etableres automatisk bom.

Traséen for adkomstveien til Eiker transformatorstasjon er vurdert særskilt i lys av både naturfare og hensynet til registrerte naturverdier, herunder forekomsten av gammel granskog med liggende død ved Skogstad (lokasjon B i detaljpankartet). Konsekvensutredningen fra konsesjonssøknad identifiserer lokaliteten som en viktig naturtype med stor verdi og høy lokalitetskvalitet, som er sårbar for inngrep som medfører fjerning av trær, påvirkning på død ved, forringelse av mikrohabitat og endringer i lys- og fuktforhold. Det skal derfor tas særlig hensyn til denne naturtypen ved valg og utforming av traséen.

Geotekniske vurderinger viser at deler av området øst og sørøst for stasjonsområdet, inkludert terreng nær Skogstad, ligger over en dyprenne med marine avsetninger, hvor grunnundersøkelser har påvist sprøbruddmateriale og stedvis kvikkleire i mektigheter på mellom 1 og 5,5 meter. Terrengtet heller mot elva/vassdraget Dørja, og grunnforholdene kombinerer bratte partier og løsmasser, noe som samlet sett gir forhøyet risiko for setninger, redusert bæreevne og ustabilitet dersom omfattende terrenginngrep gjennomføres i slike partier. Rapporten anbefaler å unngå anleggsarbeid i områder med marine avsetninger og myr, samt å unngå trasévalg som innebærer brå overganger mellom fundamentering på berg og løsmasser, da

dette kan føre til betydelige differansesetninger og utfordrende stabilitetsforhold for veien. Disse vurderingene er lagt til grunn ved lokalisering og avgrensning av adkomstveitraseen.

Samlet innebærer vurderingene at traséen er lagt øst for den registrerte naturtypen ved Skogstad, og slik at adkomstvegen ligger utenfor de mest verdifulle gammelskogsarealene. Dette reduserer både risiko for inngrep i naturtypen og risiko knyttet til terrengstabilitet i området. Ved passering i nærheten av lokaliteten skal det likevel gjennomføres tiltak for å hindre utilsiktet påvirkning, herunder fysisk avgrensning av naturtypen under anleggsarbeid og bruk av skånsomme arbeidsmetoder i randsonen, som for eksempel manuell hogst.

Rett nord for hvor adkomstveien utgår fra Fiskumparken næringsområde ligger det en forekomst av gammel furuskog. Konsekvensutredningen identifiserer lokaliteten som en viktig naturtype med stor verdi og høy lokalitetskvalitet. Lokalitetens nordre del blir delt av atkomstvegen i en lengde på ca. 55 m i veganleggets bredde (10-30 m), og gir arealbeslag i størrelsesorden 0,5 til 1 daa. Mindre enn 20 % av lokaliteten blir varig redusert og vestre del vil sannsynligvis utgå som viktig naturtype på grunn av inngrep og lokalklimatiske endringer. Her vil hogst begrenses i den grad det er mulig.

Eventuelle justeringer av traséen som i detaljfasen kan forbedre avstanden til naturtypen eller redusere terrenginngrep mot marine avsetninger, skal vurderes og dokumenteres av entreprenør i forbindelse med detaljprosjekteringen.

5.2.3 Vann og avløp

VA system for stasjonen tilkobles til planlagt anlegg tilhørende Fiskumparken næringsområde og legges i forbindelse med etableringen av adkomstveien. Planlagt påkoblingspunkt er privat i første omgang, men vil overtas av kommunen på sikt. Arbeidet skal avklares med Fiskumparken næringsområde og Øvre Eiker kommune. Tilknytninger til og arbeider på kommunalt VA-anlegg skal utføres iht. VA-norm for Øvre Eiker kommune. Det er ca. 1600 meter avstand mellom stasjonen og tilkoblingspunktet for VA ved Fiskumparken næringsområde.

Anlegget skal dimensjoneres og utformes for en levetid på minimum 100 år, under definerte driftstider og normale driftsforhold.

Stasjonen skal få tilkoblet vann og spillvannsystem. Under veien skal det etableres tre ledninger, en ledning for brannvann, forbruksvann og spillvannsledningssystem. Slokkevannkapasiteten skal være iht. Preakseptert ytelse i TEK17, minst 50 l/s.

Forbruksvannet til anlegget skal dekke behov for alle nødvendige installasjoner.

For spillvannet skal avløpet pumpes fra stasjonen og til Fiskumparken næringsområde. Ved etablering av selvføll system skal ledning legges med tilstrekkelig fall på minimum 12 promille, slik at det oppnås selvrens. Dersom selvrens eller frostfri (-1,8 m) dybde ikke kan oppnås, pålegger det entreprenøren å utføre avbøtende tiltak, etter avtale med ledningseier. Påkoblingspunkt kontrollmåles før ny påkobling utføres.

Eksisterende infrastruktur i bakken i nærheten av Fiskumparken næringsområde må hensyntas før oppstart av arbeidet.

Alle utløp erosjonssikres, enden på røret skråskjæres og tilpasses terrenget. Der det blir store dimensjoner på stikkrenner skal det etableres rist.

Eksisterende flomveier under adkomstveien skal ivaretas og sikres, slik at avrenning kan videreføres uten å være påvirket.

5.2.4 Masselagre og terrengbearbeiding

Overskuddsmasser fra sprengning og graving vil i størst mulig grad gjenbrukes på stasjonstomten og langs adkomstveien for å oppnå nær massebalanse.

Ett stor permanent masselager (D1) øst for stasjonen vil etableres for å håndtere overskuddsmasser uten at disse må transporteres ut av området. Dette utgjør totalt ca. 30 000 m² og her er det mulig å lagre henholdsvis 50 000 – 60 000 m³ i den nordre delen av lageret og 25 000 – 30 000 m³ i den sørlige enden av lageret.

Et mindre permanent masselager (D2) etableres nordvest for stasjonen med areal 1800 m², dette vil kunne romme ca. 920 m³.

Tiltaket beskrives nærmere i kapittel 6.1.4.

6 Beskrivelse av anleggsarbeidet

Anleggsarbeidet for Eiker transformatorstasjon omfatter etablering av et nytt stasjonsområde ved Skjelbredplassen, med tilhørende terrengbearbeiding, massetransport, bygging av adkomstvei, oppføring av teknisk infrastruktur og etablering av permanente og midlertidige anleggsarealer.

Arbeidene gjennomføres innenfor rammene av konsesjonen og med hensyn til natur, landskap, nabointeresser og sikkerhet. Dette kapitlet beskriver hvordan anleggsarbeidet planlegges gjennomført, og hvilke tiltak som skal sikre forsvarlig utførelse av alle aktiviteter.

6.1 Terrenginngrep

6.1.1 Stasjonsområdet

Stasjonstomten ligger på en berghyller i et kupert skogsterreng mellom kote +150 og +162, der grunnforholdene varierer mellom berg i dagen og partier med betydelig mektighet av marine avsetninger. Grunnundersøkelsene viser at områdene vest på tomten, hvor stasjonen plasseres, har overveiende gode fundamenteringsforhold som er vurdert som godt egnet både for knusing og som grunnlag for fyllingskonstruksjoner. Nord, øst, og sør for stasjonen faller terrenget og berget, mens det stiger mot vest.

Øst i området er det registrert en dyprenne med sprøbruddmateriale og stedvis kvikkleire med mektighet 1–5,5 m, og det er derfor avgjørende at terrenginngrep og fyllinger ikke etableres inn i disse delene av tomten. For å unngå setninger og redusert stabilitet er stasjonen derfor planlagt vest på høydedraget, der fylling kan etableres direkte på berg.

Stasjonstomten skal opparbeides gjennom fjerning av vegetasjon, avdekking av organisk toppsjikt og rensk av berg. Toppmassene skal tas vare på og mellomlagres i ranker med høyde 2–3 m for senere bruk i revegetering av skråninger og avsatte arealer. Terrenget skal planeres og gis en helhetlig form som muliggjør etablering av

apparatlegg, bygg, kjørearealer og interne drens-systemer. Der berg ligger i dagen skal det renskes og jevnes før fylling legges ut. Der det er store lokale høydeforskjeller i bergflaten, må disse utjevnes for å hindre differansesetninger. Sprengstein vil bli knust med mobilt knuseverk på stedet og gjenbrukt som fyllmasser. Sprengsteinsfyllinger som etableres på berg forventes å få ca. 0,5–1 % egensetninger, og fyllingsoppbyggingen skal derfor utføres lagvis med egnede fraksjoner og komprimering.

6.1.2 Adkomstvei og permanente veier

Adkomstveien fra Fiskumparken næringsområde etableres som en permanent konstruksjon med en bredde på om lag ti meter og en lengde på omtrent 1,5 kilometer. Veien skal følge terrengets form så langt det er mulig. Veien dimensjoneres for transport av tunge transformatorlaster og øvrig anleggstrafikk med maks stigning 10 % og et minstekrav for horisontalradius på 30 m.

Hele eller deler av veien bygges med stedlige masser fra sprengstein eller knuste masser fra byggegrøp for ny transformatorstasjon der terrenget tillater det. Veien opparbeides med dreneringssystemer, grøfter, massestabilisering der det kreves, samt trafikksikker utforming med møteplasser der dette er nødvendig.

Dagens terreng i planområdet for adkomstvei ligger mellom ca. kote +147 til +166. Terrenget er generelt kupert, og stiger i retning nord-vest. Langs planlagt adkomstvei ligger det to tydelige partier med løsmasser (marine avsetninger og myr), og ellers er det mye synlig berg. Det ble utført undersøkelser med håndholdt utstyr i august 2023 for å undersøke dybder til berg. Disse viste generelt korte dybder til berg, mellom 0,4 – 5,6 meter fra terreng til berg. Område ligger delvis under den marine grensen med marine avsetninger, ellers ligger mye på skogbunn med relativt kort avstand til fjell. Når rensk- og gravearbeider påbegynnes, må det derfor være tett dialog med geotekniker/geolog.

Der berg ligger i dagen, etableres skjæringer, mens strekninger med løsmasser bygges opp med komprimerte forsterkningslag for å sikre bæreevne. På strekk der myr eller ustabile masser forekommer, fjernes torv og løse masser og erstattes med egnede forsterkningslag slik at setninger og massebevegelser unngås.

Fyllinger og skjæringer langs adkomstveien skal utformes som slake skråninger, normalt 1:2 og maksimalt 1:1,5 der terreng og sikkerhet tillater det. Skråningene skal reetableres med stedlige toppmasser for å tilrettelegge for naturlig revegetering, og det skal vurderes erosjonssikring med erosjonsmatter på de steilere partiene.

Rundt stasjonsområdet etableres i tillegg en gruslagt traktorvei langs Statnett sin del av stasjonsgjerdet. Denne veien skal benyttes til snørydding og drift, og dimensjoneres som en lett traktorvei (veiklasse 8) med om lag tre meters kjørebane. Terrenginngrepene for internveien omfatter skjæringer og mindre fyllinger langs gjerdelinjen, oppbygging av bærelag og etablering av grøfter for å samle og lede overflatevann bort fra gjerdet og stasjonen. Sprengsteinfylling for vei og fylling mot deponi øst for stasjonen skal bygges opp med egnede masser, lagvis komprimering og tilpassede skråningshelninger, i samsvar med geotekniske anbefalinger.

Fra stasjonsområdets nordre del etableres det en permanent evakueringsvei fra stasjonen som lett traktorvei klasse 8 (vei id 24).

6.1.3 Skogrydding

Skogrydding skal begrenses så langt det er mulig i forbindelse med etablering av adkomstvei og transformatorstasjonen, men på arealene som skal opparbeides og der terrenget skal bearbeides, må skog og

øvrig eksisterende vegetasjon fjernes. I tillegg vil midlertidig rigg- og anleggsareal også medføre noe fjerning av trær på mindre arealer. Trær hugges og røtter og annen vegetasjon fjernes (graves ut).

I området ved Skogstad, vest for tiltaksområdet, er det registrert forekomster av gammelskog, herunder gammel granskog med høy naturverdi. Langs adkomstvegen er det foretatt en særskilt vurdering av skogtilstanden i området, med vekt på den gammelskogen vest for tiltaksområdet og den spesielt registrerte forekomsten av gammel granskog ved Skogstad.

Justeringer er gjennomgått for å sikre at traseen ikke medfører inngrep i disse skogsområder. Vurderingene viser at traseen slik den er planlagt ligger utenfor de mest verdifulle gammelskogsarealene, samtidig som den unngår områder med naturfare hvor ustabile løsmasser eller terrengforhold tilsier økt risiko.

Rotsystemer i kantsoner mot bekkedrag og ved partier med ustabile masser skal bevares for å opprettholde terrengstabiliteten. I områder nær gammelskog skal maskinbruk begrenses, og det skal benyttes lettere utstyr for å redusere marktrykk og unngå skader på røtter i randsoner.

Der det gjennomføres ordinær hogst i forbindelse med adkomstveg og transformatorstasjon vil omfanget av virke bli så stort at det tas ut av området. På andre områder der det er mindre omfang av nedlagt virke som ikke fører til vesentlig ulempe for folk og natur, eller det ikke kan fjernes uten vesentlig kostnad for Statnett, vil nedfelt skog kappes opp i rundt to meters lengder og legges bakkenært. Hogstavfall skal ikke legges i eller langs bekker eller bekkefar. Eksisterende turstier og dyretråkk skal opprettholdes.

Vegetasjon som gir visuell skjerming av stasjonen vil, der det er mulig, bevares. Dette innebærer at eksisterende skog og busksjikt rundt stasjonsområdet i størst mulig grad skal stå urørt, særlig i randsonene mot terrengformasjoner og naturlige forhøyninger som allerede gir visuell avdemping av anlegget.

Under skogryddingen skal det derfor tas hensyn til vegetasjon som gir skjermingseffekt sett fra omkringliggende områder, inkludert fra nærliggende stier, fritidseiendommer og adkomstvegen. Bare vegetasjon som må fjernes av hensyn til sikkerhet, adkomst eller byggearbeid vil bli tatt ned. Bevarte vegetasjonsbelter skal fungere som et visuelt filter og bidra til å redusere innsyn til stasjonen.

I forbindelse med anleggsarbeidet skal skogsavfall håndteres slik at spredning av eventuelle fremmede arter unngås, i samsvar med konsesjonsvilkår og miljødirektoratets retningslinjer.

Videre skal skogryddingen tilpasses hensynet til hekkende fugl, og arbeid i nærheten av hekkende arter skal ikke utføres i perioder der det er risiko for forstyrrelser, i tråd med kravet om å kartlegge reirlokalteter før hver anleggssesong.

6.1.4 Riggplasser og masselager

Rigg- og anleggsplasser (baseplasser og lunneplasser) skal opparbeides. Det innebærer at skog skal ryddes og tømmer skal samles på lunneplasser før uttransportering. Lavere vegetasjon og underliggende vekstmasser på rigg- og anleggsareal skal fjernes/skaves bort og mellomlagres.

Toppmassene skal mellomlagres i ranker med en høyde på 2–3 meter, der massene luftes og vannes ved behov for å sikre kvalitet til senere revegetering. Der hvor underliggende uorganiske masser også må fjernes, skal

disse lagres i separate ranker/hauger. Vekstmasser og underliggende masser skal ikke blandes under mellomlagring.

Det skal i utgangspunktet ikke sprenges eller pigges på areal hvor det skal etableres midlertidige rigg- og anleggsområder. Der hvor det nødvendig, eksempelvis hvor det forekommer større blokker, kan det måtte gjennomføres mindre sprengningsarbeider. Terrengformene skal ved opparbeidelse av rigg- og anleggsområder forsøkes ivaretatt.

Det kan enkelte steder være behov for å etablere noen flatere områder innenfor rigg- og anleggsarealene, eksempelvis til etablering av brakkerigg og drivstofflager, men det skal det tilstrebes å jevne ut høydeforskjeller istedenfor å planere areal som helhet. Dette med tanke på fremtidig tilbakeføring og istandsetting.

Etter anleggsperioden skal alle midlertidige riggområder og masselagre tilbakeføres til opprinnelig tilstand gjennom terrengforming og revegetering. Der hvor det er tilført midlertidig masse (grus, puk, ol.) og eventuelt brukt underliggende duk under tilførte masser, skal duk og masser fjernes og mellomlagrete jordmasser skal tilbakeføres.

Masseuttak og masselagring vil skje i tråd med prosjektets massebalanse, overskuddsmasser fra sprengning og graving skal gjenbrukes så langt det er mulig. Utbyggingen av stasjonen og adkomstvegen gir et betydelig masseoverskudd, estimert til om lag 96 000 m³. Disse massene består av ca. 15 000 m³ ikke telesikker knust stein/steinmel, ca. 55 000 m³ steinmasser, og ca. 26 000 m³ jordmasser/toppmasser. Det er i beregningen forutsatt at ca. 10 000 m³ av kvalitetsmassene som tas ut av stasjonstomtearealet skal gjenbrukes til oppbygning av adkomstveien. Overskuddsmassene lagres innenfor egne permanente masselagringsområder i tilknytning til stasjonen.

Det vil bli utført en ny beregning av massebalansen når adkomstvei og stasjonstomt er detaljprosjektert og videre når rensk ned til fjell er utført.

Masselager (D1) bygges i hovedsak på berg. I øst strekker masselageret seg delvis over en dyprenne med marine avsetninger, hvor grunnundersøkelsene viser lag med sprøbruddmateriale og kvikkleire. Dette medfører at masselageret ikke kan utvides ut i disse leireområdene, fyllingsgeometrien er derfor styrt av krav til sikkerhet og setningsfølsomhet. Fyllingen må fundamenteres på berg der dette er tilgjengelig, og entreprenør må tilpasse fyllingskroppen der berget faller bratt eller ligger dypt.

Fyllingen i masselageret skal etableres med skråningshelninger i området 1:2,5 til 1:3, med lokale partier som kan være brattere der grunnforholdene tillater det. Der terreng og berg gir bratte overganger, skal entreprenør prosjektere fyllingen med egnede overskuddsmasser og lage en forsterket støttefylling (sjeé) i skråningsfoten for å sikre tilstrekkelig bæreevne og stabilitet. Stabiliteten i fyllingen er vurdert som tilfredsstillende i geotekniske beregninger med sikkerhetsfaktorer over kravene i NVE veileder 1/2019 - Sikkerhet mot kvikkleireskred. Plan og terrengsnitt for permanent masselager vises i vedlegg 4.

Fyllingen skal bygges opp med lagvis komprimering og med egnede fraksjoner av sprengstein. Der det fundamenteres på bratte berghelninger, skal sprengsteinsfyllingen fortannes mot berg for å unngå utglidning. I områder nær internveien sør og vest skal fyllingen fundamenteres direkte på berg for å unngå differansesetninger og sikre tilstrekkelig bæreevne til tunge transporter.

Ytterkantene av permanente masselagre skal formes og avrundes (arronderes) slik at de tilpasses omkringliggende terreng. I masselageret øst for stasjonen skal det i tillegg etableres en fordrøyningsgrøft som del av overvannsløsningen. Det etableres avskjæringsgrøfter og vegetert buffer der dette er nødvendig for å hindre uønsket transport av finstoff fra masselagrene.

6.1.5 Terrengtransport

Transport til stasjonen vil i hovedsak skje i traséen til den nye adkomstveien.

6.1.6 Anleggsveier

Ny vei for tilkomst til anleggsområdet bygges som anleggsvei i samme trase som permanent adkomstvei, men med et fundament og oppbygging som er tilstrekkelig til inn-utkjøring av anleggsmaskiner/utstyr. Endelig oppbygging med korrekt høyde/stigning utføres når man har tilgjengelig gode sprengsteinsmasser fra grunnarbeidene på stasjonstomten. Ellers vil permanente masselager og midlertidig riggområder benyttes som adkomst.

6.1.7 Bruk av helikopter

Det er ikke planlagt bruk av helikopter som en integrert del av byggearbeidet for transformatorstasjonen eller adkomstveien.

6.1.8 Håndtering av overflatevann og avrenning

Håndteringen av overflatevann ved etablering av Eiker transformatorstasjon skal sørge for at avrenning fra stasjonsområdet, masselagre og adkomstveien ikke medfører erosjon, transport av finstoff eller økt belastning på nærliggende vannmiljø.

Det skal gjennomføres turbiditetsovervåking ved bruk av optiske turbiditetssensorer før og under anleggsperioden for å overvåke pH og partikkelkonsentrasjonen i vassdraget Dørja. Det etableres én referansestasjon i Dørja oppstrøms tiltaksområdet for fastsettelse av bakgrunnsnivå, samt én målestasjon nedstrøms tiltaksområdet med kontinuerlig måling og varslingsfunksjon. Overvåkingen skal gi grunnlag for å vurdere og følge opp påvirkning fra anleggsvirksomheten på vassdraget i anleggsfasen.

Avrenning fra tette flater håndteres ved at vann først ledes via sandfangkummer og videre til fordrøyningsmagasin før utslipp fra tomten. Drens- og overvannsledninger fra bygninger kobles til det samme overvannssystemet. Alle utløp skal sikres mot erosjon, og der det er behov etableres det rister for å hindre inntrenging av vann eller masser inn på stasjonsområdet.

Flomveier skal dimensjoneres slik at vannet ledes trygt ut av området ved høy belastning uten at det oppstår risiko for vanninntrengning i bygninger. De store grøftene som anlegges rundt stasjonen vil fungere flomdempende. Eksisterende flomveier under adkomstveien skal samtidig bevares og sikres slik at naturlig avrenning kan videreføres.

Terrenget faller naturlig mot øst og sør, og overvann skal derfor ledes gjennom åpne grøfter i disse retningene. Grøftene bygges med stabile skråninger og tilstrekkelig fall videre ut fra stasjonen. I randsonene på østsiden etableres det en fordrøyningsgrøft med overløp til terreng i masselageret øst for stasjonen. Alle utløp utenfor stasjonen skal bygges med rist og erosjonssikres slik at vann ved kraftig nedbør ikke forårsaker utvasking.

Spesielt i lavbrekket under adkomstveien skal grøftene bygges solide for å unngå at avrenning fører til utvasking av veien.

Følgende dimensjoneringskriterier skal legges til grunn for overvann:

- Klimafaktor 1,5
- Returperiode iht. Øvre Eiker Kommune overvannshåndtering
- IVF-kurve for målestasjon Asker brukes ved beregninger.

Følgende dimensjoneringskriteriet skal legges til grunn for flomveier:

- Klimafaktor 1,5
- Returperiode 200 års gjentaksintervall.
- IVF-kurve for målestasjon Asker brukes ved beregninger.

6.1.9 Omdisponering av dyrka mark eller dyrkbar jord

Etableringen av Eiker transformatorstasjon og adkomstvegen berører i hovedsak skogsmark, områder med berg i dagen, myrpartier og andre naturpregede arealer. Det er ingen fulldyrka jord eller aktivt drevne jordbruksarealer innenfor tiltaksområdet. Alle arealene som er avsatt til stasjonstomt, riggplasser, masselager og internveier ligger innenfor skogsterreng eller markslag som ikke er klassifisert som jordbruksareal.

6.2 Istandsetting

Istandsetting av terreng og midlertidige anleggsområder skal skje fortløpende etter hvert som byggingen ferdigstilles, og fullstendig istandsetting skal være gjennomført innen to år etter idriftsettelse.

Alle anleggsområder som ikke inngår som permanente tiltak, skal tilbakeføres til opprinnelig tilstand så langt det er mulig, og arbeidet skal gjennomføres med fokus på terrengforming, stabilisering av masser og naturlig revegetering. Tidligere skogsarealer skal, med mindre annet fremgår av planen, settes tilbake i en tilstand som muliggjør naturlig gjenvekst.

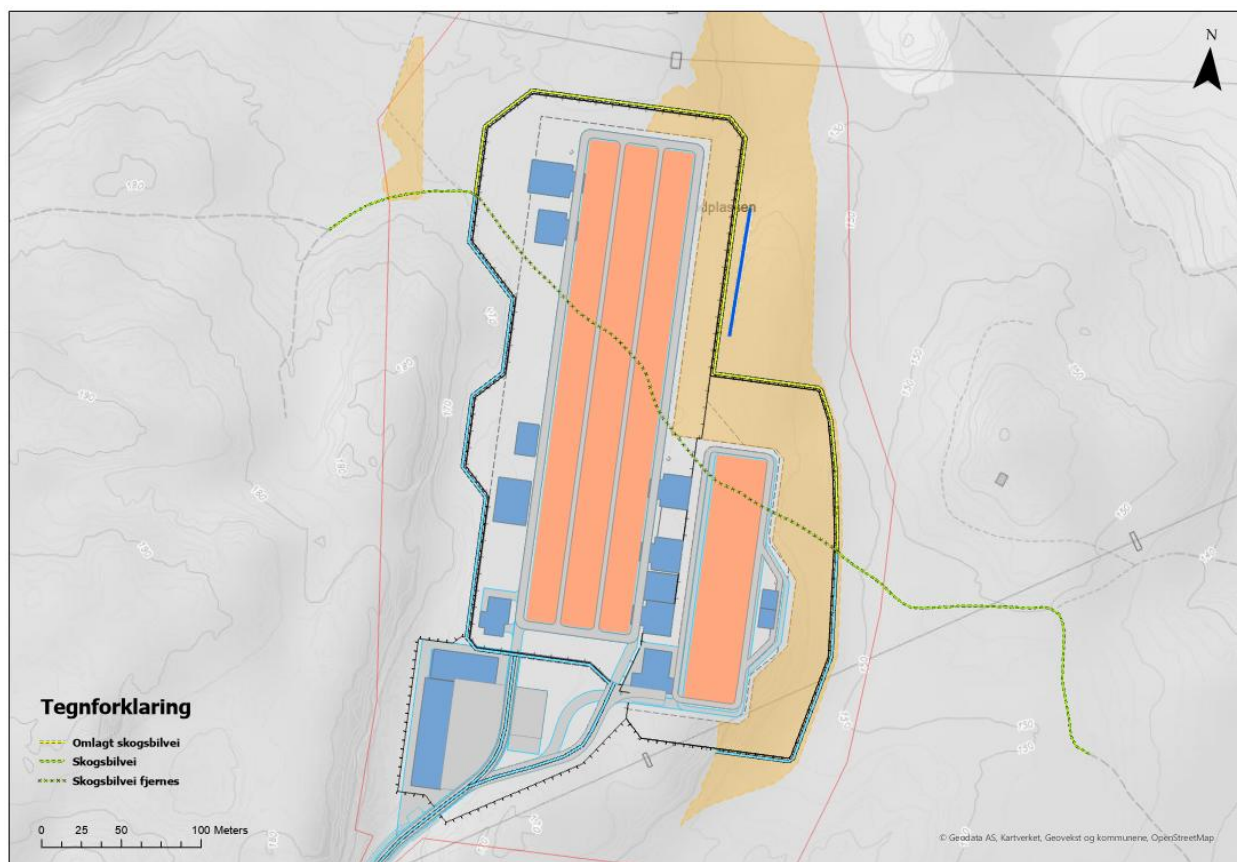
6.2.1 Tilbakeføring til opprinnelig stand

Der terreng er bearbeidet midlertidig, skal alle masser tilbakeføres slik at området fremstår i en form som ligger så nært opp til det opprinnelige som praktisk mulig. Bruk av stedlige masser skal prioriteres der dette kan sikre god økologisk funksjon og stabilitet. Terrenginngrep skal jevnes ut slik at det ikke oppstår erosjonsutsatte flater, og inngrepets yttergrenser skal være tydelig avgrenset.

Det skal etterstrebtes å utføre slake skjærings- og fyllingskråninger langs traktorveien. Skjæringer er tegnet til 1:2 helning, maks 1:1,5 noen steder. Disse skal revegeteres med toppsjikt som legger til rette for naturlig revegetering. Det bør vurderes erosjonssikringer på skråninger brattere enn 1:2, med forslagsvis kokosnett.

Fyllinger langs veier og i ytterkant av stasjonsområdet arronderes og tilpasses tilstøtende terreng med toppsjikt som legger til rette for naturlig revegetering. Ytterkant av masselager D1 og D2 skal arronderes og tilpasses tilstøtende terreng med toppsjikt som legger til rette for naturlig revegetering og 20% av arealene for masselager skal tilsås med NIBIO stedstilpasset frøblanding for blomstereng.

Skogsbilveien som i dag krysser stasjonstomta, vil bli lagt om og vil tilknyttes inspeksjonsveien som planlegges rundt stasjonsgjerdet. Se figur 6.

Figur 6: Omlegging av skogsbilvei som krysser stasjonstomta. (Koordinatsystem ETRS89 UTM Zone 33N).

6.2.2 Naturlig revegetering

Det etableres kløvereng, om mulig med regional opprinnelse, under apparatanleggene med importert vekstjord tilpasset etablering av kløvereng.

Det etableres blomstereng med mellomlagret toppsjikt, og NIBIO stedstilpasset frøblanding på øvrige områder utenfor vei og bygg samt på areal for riggområde utenfor stasjonsgjerdet samt bak oppmøtebygg og garasje.

Riggområdet langs adkomstveien i sør skal tilbakeføres og revegeteres med toppsjikt som legger til rette for naturlig revegetering.

6.3 Avbøtende tiltak / restriksjoner

6.3.1 Fremmede arter

Artskart (Artsdatabanken) viser ingen registreringer av fremmede arter, men det antas at det har vært minimalt med kartlegging av slike. Det ble derfor utført en kartlegging av fremmede arter 14.10.2025 av Multiconsult hvor det ikke ble registrert forekomst av fremmede arter innenfor det aktuelle planområdet for stasjonen eller adkomstveien. Det betyr ikke at fremmede arter ikke forekommer der, men det er lite sannsynlig.

Fremmede arter håndteres av utførende entreprenør i anleggsfasen, i de arealene hvor det skal gjennomføres fysiske tiltak. Kartlegging av fremmede arter og utarbeidelse av tiltaksplan for fremmede arter gjennomføres av entreprenør før anleggsstart jfr. "Tiltaksplan for bekjempelse av fremmede arter" fra Miljødirektoratet.

Det skal i tillegg til allerede gjennomført kartlegging også gjennomføres søk etter fremmede arter på områder som benyttes/berøres av anleggsarbeidet under anleggsperioden. Funn skal dokumenteres og håndteres iht. oppgitte instruksjer. Entreprenør skal ovenfor Statnett dokumentere hvordan fremmede arter er håndtert i anleggs- og istandsettingsperioden.

6.3.2 Beitedyr og vilt

Statnett vil etablere rutiner for dialog med og varsling av berørte grunneiere og beitelag i perioden fra 1. mai til 15. september, der anleggsarbeidet kan påvirke beitedyr. Statnett vil ta kontakt med beitelaget før anleggsstart for å komme frem til omforente tiltak slik at det ikke oppstår konflikt mellom dyr på beite og vår anleggsvirksomhet.

Entreprenør er ansvarlig for å etablere byggegjerde for å sikre anleggsområdet og riggplasser for å hindre at dyr skader seg, byggegjerde inspiseres løpende og minimum to ganger ukentlig, og det etableres i tillegg en ferist ved starten av adkomstveien

Alt avfall og løse gjenstander fjernes fortløpende slik at det ikke utgjør en fare for dyr. Tap i forbindelse med beitedyr vil bli kompensert.

6.3.3 Støv

Støvdannelse vil være en naturlig konsekvens av anleggsaktivitetene ved etableringen av Eiker transformatorstasjon og adkomstveien, særlig i perioder med sprengning, pigging, knusing av masser og transport på gruslagte anleggsveier.

Veier og anleggsområder skal ved behov vannes for å redusere oppvirvling av støv, og entreprenøren skal sørge for at kjøreveier holdes rene og at løse masser ikke spres til områder utenfor anleggsområdet.

Ved knusing av stein eller bearbeiding av sprengmasser skal det vurderes om knuseverk kan plasseres i le for vindretningen, eller om masser skal bindes eller dekket til mellom øktene. Der kjøring med anleggsmaskiner foregår hyppig, skal masser komprimeres eller stabiliseres slik at overflater ikke brytes opp og bidrar til økt støvproduksjon.

I perioder der tørrvær eller vind gjør forholdene særlig utsatt for støvspreddning, skal entreprenøren intensivere tiltakene gjennom hyppigere vanning av kjøreveier, redusert hastighet på anleggskjøretøy og eventuelt midlertidig justering av arbeidsoperasjoner. Masselagre og ranker med toppjord skal etableres slik at de ikke blir stående eksponert for vind, og masser som kan avgis støv skal legges i ranker med lavest mulig overflateeksponering.

Entreprenøren skal også sikre at det foreligger rutiner for renhold av kjøretøy før de kjører ut på offentlig vei, slik at støv og løsmasser ikke transporteres ut av anlegget og skaper ulemper for andre trafikanter.

For å redusere støvplager for naboer og omgivelsene foreslås følgende tiltak:

- Etablere en vanngrav som lastebiler og andre anleggsmaskiner skal kjøre gjennom
- Egne områder for spyling av lastebiler og andre anleggsmaskiner
- Benytte lastebiler eller hengere med høye kanter
- Duk over planet på lastebiler skal også vurderes, spesielt i tørre perioder når massene inneholder mindre fuktighet
- Tilførsel av bindemiddel og vanning skal vurderes i tørre perioder
- Soping og rengjøring av anleggsvei og eksisterende veinett skal vurderes gjennom anleggsperioden.

6.3.4 Støy

Støy fra anleggsarbeidet ved Eiker transformatorstasjon og adkomstveien skal håndteres i samsvar med konsesjonsvilkår 15, som stiller krav om at støyende aktiviteter planlegges og gjennomføres slik at ulempene for omgivelser og berørte parter blir så små som mulig.

Entreprenøren skal legge til grunn gjeldende anbefalte grenseverdier for bygge- og anleggsstøy, og gjennomføre tiltak som sikrer at disse overholdes ved nærmeste bolig-, fritids- og næringsbebyggelse.

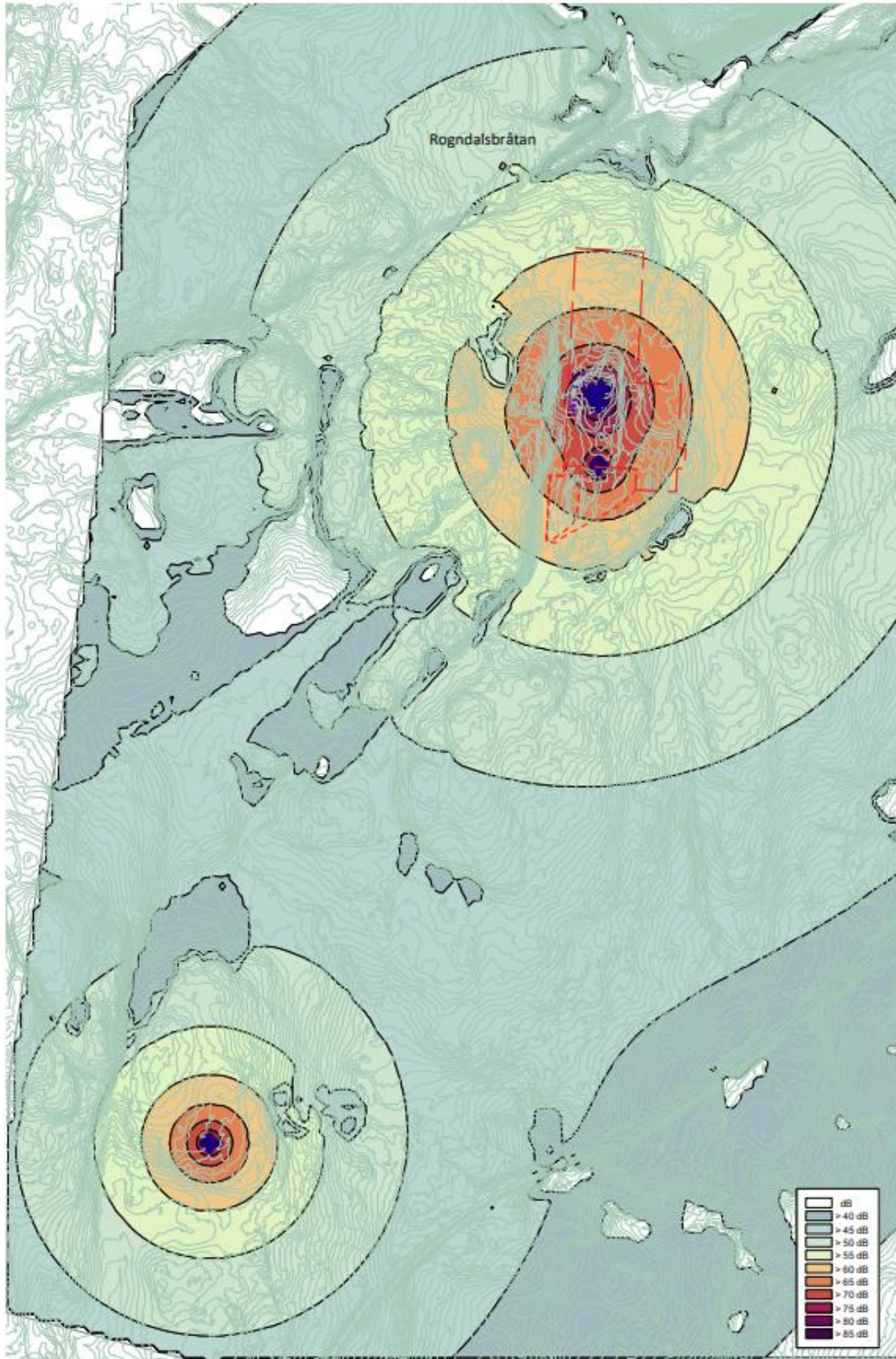
Anleggsfasen vil være den mest støyutsatte perioden, konsekvensutredningen viser at enkelte støyfølsomme punkter, særlig fritidsboligen Rogndalsbråtan, kan oppleve perioder med støy opp mot størrelsesorden 50–55 dB under aktiviteter som sprengning, pigging, massetransport og bruk av knuseverk. For å redusere omfanget av slike belastninger skal entreprenøren planlegge og gjennomføre støyintensive arbeider innenfor tidsintervaller som gir minst mulig ulempe, og det skal benyttes maskiner og utstyr som tilfredsstiller krav til lavest mulig støyutslipp.

Bygge- og anleggsstøy skal ikke overskride grenseverdiene i tabell 4 i statlig retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021).

Støyende arbeid og aktiviteter bør ikke forekomme om natten. Dersom det i spesielle tilfeller likevel er nødvendig med støyende arbeid på natt, og støygrensen i tabell 9 overskrides, skal entreprenøren fremskaffe tillatelse fra kommuneoverlegen og varsle berørte parter i god tid før arbeidet starter.

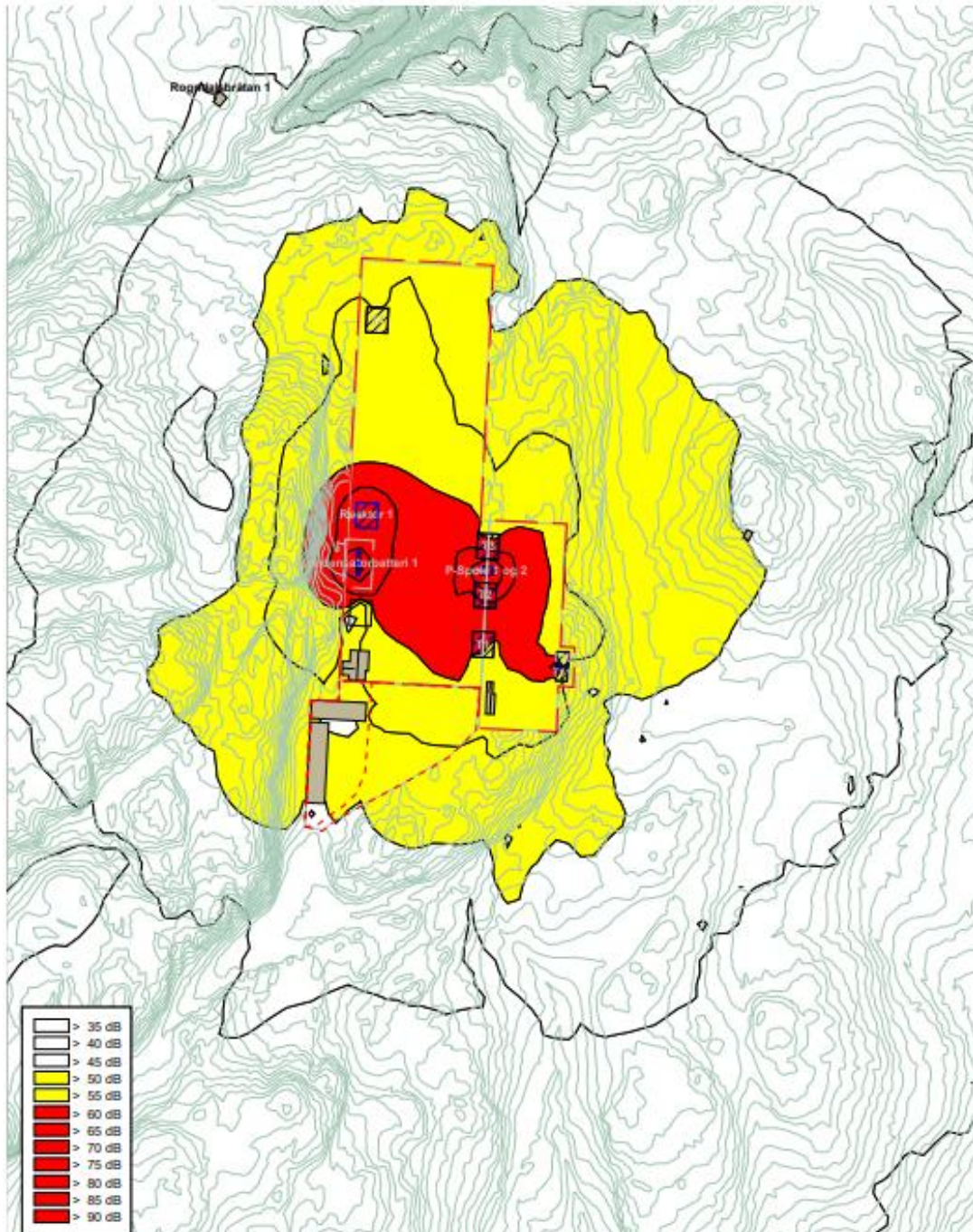
Tabell 9: Grenseverdier for støy

Bygningstype	Støykrav på dagtid (07 – 19)	Støykrav på kveld (19 – 23) søndag/helligdag (07 – 23)	Støykrav på natt (23 – 07)
Boliger, fritidsboliger, sykehus og pleieinstitusjoner	60	55	45
Skoler og barnehager	55 i brukstid		

Figur 7: Støysonekart for ny transformatorstasjon ved typisk støyende anleggsaktiviteter. Beregnet lydnivå med støykoter 4.0 meter over stedlig terreng. Øverst vises stasjonstomten. Støykilden nederst er et eksempel på et mobilt knuseverk langs adkomstveien (Multiconsult).

I driftsfasen viser konsekvensutredningen at støy fra transformatorstasjonen vil ligge under gjeldende grenseverdier ved nærmeste bebyggelse, og at drift av anlegget ikke forventes å medføre vesentlige ulemper. Det skal likevel etableres rutiner som sikrer at eventuelle endringer i driftsmønster, transformatorbelastning eller teknisk utstyr ikke gir økt støybelastning over tid, og driftseier skal følge opp at anlegget overholder kravene til støy gjennom anleggets levetid.

Figur 8: Støysonekart for transformatorstasjonen i driftsperioden. Beregnet lydnivå med støysoner 4.0 meter over stedlig terreng. Rød avgrensning viser stasjonstomt (Multiconsult).

6.3.5 Klima og miljøkrav

Det er et minimumskrav at 25 % av maskinarbeidet skal være utslippsfritt. Andelen regnes av samlet energibruk for maskinene hvor 1 liter diesel (uavhengig av type) omregnes til 4,29 kWh energibruk.

For plasstøpt betong benyttes lavkarbon A med grenseverdier i henhold til gjeldende utgave av Norsk Betongforenings publikasjon nr. 37-2020. Utslipptet skal baseres på bruttoutslipp fra alle sementblandinger.

Varmegjenvinning fra transformatorene vil bli brukt til miljøvennlig oppvarming av bygg.

6.4 Forurensning og avfall

6.4.1 Forurensning

Iht. tiltaksplan for forurensete masser skal rene masser (masser i tilstandsklasse 1) gjenbrukes på tiltaksområdet. Massene skal blant annet benyttes ved opparbeidelse av transformatorstasjon og sideareal. Overskuddsmasser skal lagres i masselager D1 og D2.

Forurensete masser med forureningsgrad opp til tilstandsklasse 3 (inkluderer masser i tilstandsklasse 2 og 3) kan bli liggende igjen på tiltaksområdet dersom det ikke skal gjennomføres gravearbeider i massene. Der det utføres gravearbeider i slike masser kan disse gjenbrukes innenfor områder med forurensete masser som har lik eller høyere forureningsgrad, eller fjernes fra tiltaksområdet og leveres til godkjent mottak som lett forurensete masser. Forurensete masser i tilstandsklasse 2 og 3 kan ikke gjenbrukes på områder med rene masser på tiltaksområdet.

Dersom forurensete masser i tilstandsklasse 4 eller høyere påtreffes skal disse fjernes fra tiltaksområdet og transporteres til godkjent mottak. Der det ikke utføres gravearbeider kan slike masser ligge igjen på tiltaksområdet hvis en risikovurdering av spredning dokumenterer at risikoen er akseptabel.

Der det er aktuelt å transportere masser til godkjent deponi skal tiltaksplan og resultat fra miljøtekniske grunnundersøkelser benyttes som deklarasjonsdokumentasjon. Entreprenør skal dokumentere all transport og mottak av masser i loggbøker. Dokumentasjon skal fremlegges ved tilsyn.

Alle grunnarbeider skal utføres slik at det ikke oppstår fare for spredning av forurensning. Det skal tas nødvendige forhåndsregler for at forurensete masser ikke spres innenfor eller utenfor eiendom. Forurensete masser skal ikke blandes med rene masser

6.4.2 Avfall

I forkant av oppstart av anleggsarbeid skal entreprenør utarbeide en avfallsplan der blant annet forventet mengder avfall, produsert pr. fraksjon, identifiseres. I tillegg skal godkjente mottak identifiseres i avfallsplanen. Dette er mottak som kan motta avfall (både ordinært og spesialavfall). Dersom forurensete masser skal deponeres skal tiltaksplan for forurensete masser eller ev. nyere analyser av masser (dersom det oppdages) benytte som avfallsdeklarasjon. Avfall som kan gjenbrukes lokalt skal dokumenteres i avfallsplanen. En oversikt over forventete avfallsfraksjoner er gitt i tabell 10. Statnett vil stille krav om at entreprenør skal iverksetter tiltak for å hindre at avfall spres i terrenget med vind.

Tabell 10: Eksempel på oversikt over avfallsfraksjoner og hvordan disse skal håndteres.

Type avfall	Håndtering
Metal	Til materialgjenvinning via motta
Betong	Ombruk eller til mottak
Jord- og steinmasser (rene)	Til deponi eller gjenbruk
Forurensede masser	Til deponi eller gjenbruk ved lave tilstandsklasser
Farlig avfall	Til avfallsmottak
Restavfall	Til avfallsmottak
Papp og papir	Sorteres og leveres på mottak
Plast	Sorteres og leveres på mottak
Trevirke, ubehandlet	Sorteres og leveres på mottak
Trevirke, behandlet	Sorteres og leveres på mottak

7 Føringer for driftsfasen og internkontroll

7.1 Føringer for driftsfasen

Driftsfasen for Eiker transformatorstasjon vil bygge videre på de tekniske løsningene som etableres i anleggsperioden, og forutsetter at både terrengtilpasninger, dreneringssystemer og anleggskomponenter vedlikeholdes på en måte som opprettholder stabilitet og sikker drift gjennom hele anleggets levetid.

Terrenget overvåkes regelmessig for å sikre at skråninger, skjæringer og fyllinger beholder nødvendig stabilitet. Dreneringssystemene kontrolleres for å sikre at grøfter, rister og avløpssystemer fungerer som forutsatt, også under kraftig nedbør eller snøsmelting. Vegetasjon i tilgrensende områder følges opp for å sikre at revegetering utvikler seg tilfredsstillende og at fremmede arter ikke etablerer seg.

Adkomstveien til stasjonen ivaretas på en måte som sikrer helårs framkommelighet, noe som innebærer at veikropp, drenering, siktsoner og stabilitet må kontrolleres jevnlig. Om vinteren kan det være nødvendig med brøyting, strøing eller andre tiltak for å sikre trygg adkomst for driftspersonell og servicekjøretøy.

De elektriske komponentene på stasjonen, herunder transformatorer, bryterfelt og koblingsanlegg, vil kreve kontinuerlige inspeksjoner og vedlikehold. Bygningene holdes i en teknisk tilstand som ivaretar kravene til sikkerhet, inneklime og funksjonalitet.

7.2 Internkontroll for krav til landskap og miljø

Miljøhensyn fra anleggsfasen videreføres også i driftsperioden, og driftsrutiner tilpasses eventuelle naturtyper, arter eller kulturmiljø som er identifisert i nærområdet.

Oppfølging av miljømål er en del av mål- og resultatstyringen i Statnett, der natur og miljø vektlegges på linje med tekniske og økonomiske hensyn i beslutninger. I energilovforskriften stilles det krav om at konsesjonæren skal sørge for å innføre og praktisere internkontroll knyttet til miljø og landskap.

Som følge av Statnetts egen miljøstyring og kravene stilt gjennom energilovforskriften, gjennomføres det en systematisk planlegging, rapportering og miljøoppfølging av bygging og drift av anleggene. Det gjøres nødvendige risikoanalyser av de ulike aktivitetene forbundet med utbyggingsprosjekter. Detaljplanen er en konkretisering av denne internkontrollen.

Regelmessig kommunikasjon med berørte er vesentlig for et vellykket anleggsarbeid. Statnett vil informere omgivelsene under anleggsarbeidet. Grunnerverver skal være hovedkontakt mot naboer. Informasjon om prosjektet og den mest oppdaterte versjonen av detaljplanen vil være offentlig tilgjengelig under en egen prosjektside hos Statnett.

8 Vedlegg

Vedlegg 1. Detaljplankart - oversiktskart

Vedlegg 2. Detaljplankart - kartserie

Vedlegg 3. Fasade stasjonsbygg Glitre Nett

Vedlegg 4. Plan- og snittegninger for permanente masselager

Statnett SF

Nydalen allé 33, Oslo

PB 4904 Nydalen, 0423 Oslo

Telefon: 23 90 30 00

E-post: firmapost@statnett.no

www.statnett.no